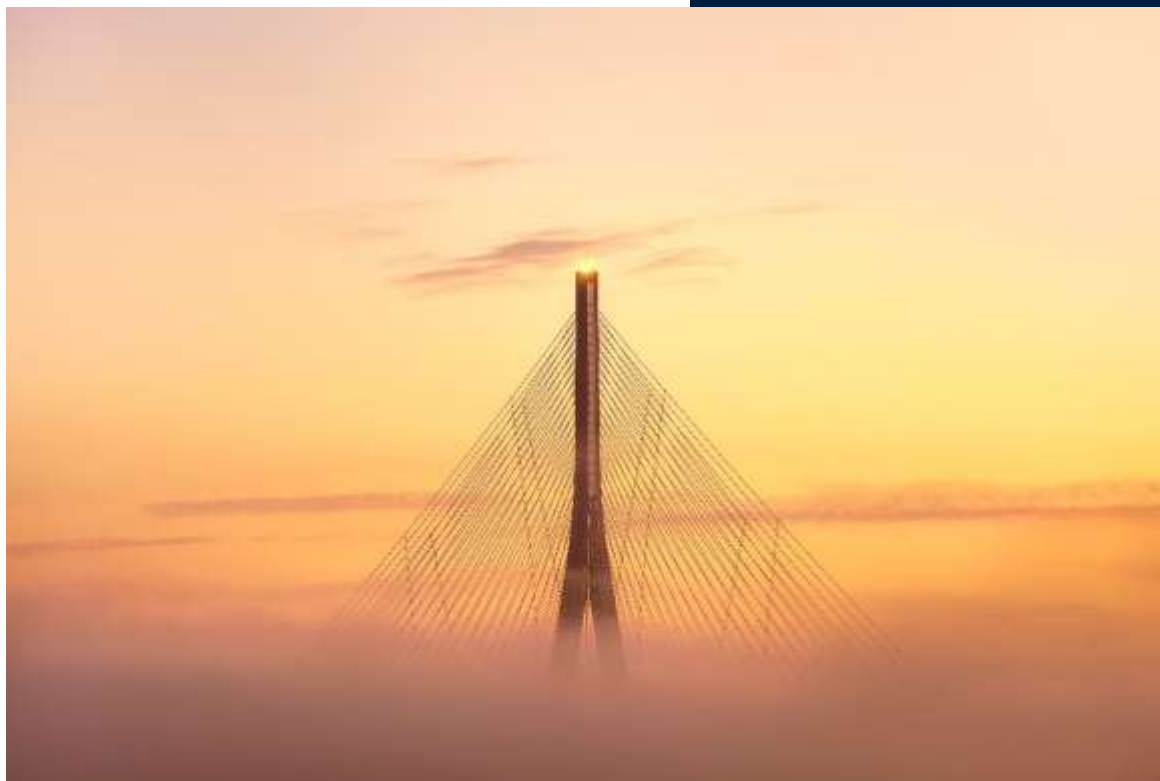

**Αναλυτική Έκθεση Ελέγχου επί
των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσεως 2023 του
Δήμου Θεσσαλονίκης**

Προς:

Το Δημοτικό Συμβούλιο
του Δήμου Θεσσαλονίκης

Κοινοποίηση:

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Αριθμός Πρωτ: 5306/24-25

Πίνακας περιεχομένων

1.	Γενικά.....	1
1.1.	Εντολή – Αντικείμενο Ελέγχου.....	1
1.2.	Ευθύνη Δημοτικού Συμβουλίου.....	1
1.3.	Ευθύνη Ελεγκτή.....	1
2.	Κονδύλια Ενεργητικού.....	3
2.1.	Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως.....	3
2.2.	Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις.....	4
2.3.	Λοιπές ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	5
2.3.1.	Γήπεδα – Οικόπεδα.....	5
2.3.2.	Πλατείες – Πάρκα – Παιδότοποι κοινής χρήσης.....	6
2.3.3.	Οδοί – Οδοστρώματα κοινής χρήσεως.....	7
2.3.4.	Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως.....	7
2.3.5.	Ορυχεία, Μεταλλεία, Λατομεία, Αγροί, Φυτείες, Δάση.....	8
2.3.6.	Κτίρια & τεχνικά έργα.....	8
2.3.7.	Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως.....	9
2.3.8.	Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως.....	9
2.3.9.	Λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως.....	10
2.3.10.	Μηχανήματα – τεχνικές εγκατ/σεις & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός.....	11
2.3.11.	Μεταφορικά μέσα.....	12
2.3.12.	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός.....	13
2.3.13.	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές.....	13
2.4.	Τίτλοι πάγιας επένδυσης.....	18
2.5.	Λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.....	20
2.6.	Αποθέματα.....	20
2.7.	Απαιτήσεις.....	21
2.7.1.	Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών & Επισφαλείς – Επίδικες απαιτήσεις και χρεώστες.....	21
2.7.2.	Χρεώστες διάφοροι.....	24
2.8.	Διαθέσιμα.....	25
2.9.	Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού.....	26
2.9.1.	Έξοδα επομένων χρήσεων.....	26
2.9.2.	Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα.....	27
3.	Κονδύλια Παθητικού.....	27
3.1.	Κεφάλαιο.....	27

3.2.	Διαφορές αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων	28
3.2.1.	Δωρεές παγίων.....	28
3.2.2.	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	28
3.3.	Ειδικά αποθεματικά	29
3.4.	Αποτελέσματα εις νέο	29
3.5.	Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα.....	30
3.5.1.	Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	30
3.5.2.	Λοιπές προβλέψεις.....	30
3.6.	Υποχρεώσεις.....	31
3.6.1.	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	31
3.6.1.1.	Δάνεια Τράπεζων	31
3.6.2.	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	32
3.6.2.1.	Προμηθευτές	32
3.6.2.2.	Υποχρεώσεις από φόρους τέλη	33
3.6.2.3.	Ασφαλιστικοί οργανισμοί	34
3.6.2.4.	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση.....	35
3.6.2.5.	Πιστωτές διάφοροι.....	35
3.7.	Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	36
3.7.1.	Έσοδα επόμενων χρήσεων	36
3.7.2.	Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	36
4.	Κονδύλια αποτελεσμάτων χρήσεως.....	37
4.1.	Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	37
4.2.	Έσοδα από φόρους – εισφορές – πρόστιμα – προσαυξήσεις.....	37
4.3.	Τακτικές επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό	38
4.4.	Λειτουργικά έξοδα και ανάλυση αυτών.....	39
4.5.	Άλλα έσοδα	42
4.6.	Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα.....	42
4.7.	Προβλέψεις υποτιμήσεως τίτλων & χρεογράφων.....	43
4.8.	Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα.....	43
4.9.	Έκτακτα αποτελέσματα.....	44
5.	Λοιπές πληροφορίες	46
6.	Επιτελική σύνοψη.....	50
7.	Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	52

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

31 Οκτωβρίου 2024

Προς το Δημοτικό Συμβούλιο
Του **Δήμου Θεσσαλονίκης**
Βασιλέως Γεωργίου 1^α ,
Θεσσαλονίκη

Με την ολοκλήρωση του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου Θεσσαλονίκης για τη χρήση 2023 (1.1 – 31.12.2023), σας αποστέλλουμε την Αναλυτική Έκθεση Ελέγχου μας, η οποία περιλαμβάνει τα σχόλια και τις παρατηρήσεις μας σχετικά με τα ευρήματα του ελέγχου. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η εν λόγω Αναλυτική Έκθεση καλύπτει πληθώρα θεμάτων πέραν αυτών που αναφέρονται στην Έκθεση Ελέγχου, η οποία συνοδεύει τον Ισολογισμό και την κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως για την ίδια χρήση.

Στην Έκθεση Ελέγχου **[Παράγραφος 7 «Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή»]** που συνοδεύει τον Ισολογισμό και την κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως για τη χρήση 2023, αναφέρεται αν εφαρμόστηκε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Δήμων και Κοινοτήτων (ΠΔ 315/99). Επιπλέον, καταγράφονται οι παρατηρήσεις μας σχετικά με σημαντικές ανεπάρκειες και σφάλματα που ενδέχεται να έχουν ουσιώδη επίδραση στην ακρίβεια ή την ορθότητα των κονδυλίων του Ισολογισμού ή των Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Σκοπός της Αναλυτικής Έκθεσης είναι να σας παρέχει μία ολοκληρωμένη εικόνα των οικονομικών δεδομένων του Δήμου, καθώς και να επισημάνει σημεία που χρήζουν βελτίωσης ή αναθεώρησης προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηστή διαχείριση και η διαφάνεια των οικονομικών του οργανισμού. Σας προτείνουμε να εξετάσετε προσεκτικά τα ευρήματα και τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην Έκθεση, ώστε να ληφθούν οι απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπιση των θεμάτων που ανακύπτουν.

Η παρούσα Αναλυτική Έκθεση, συντάχθηκε σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 163 του Ν.3463/2006 (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων), με τις οποίες εκτός από το πιστοποιητικό ελέγχου (Έκθεση Ελέγχου), ο Ορκωτός Ελεγκτής – Λογιστής υποχρεούται να καταρτίζει και αναλυτική έκθεση ελέγχου, στην οποία θα περιλαμβάνει τα όσα προέκυψαν από τον έλεγχό του, παραθέτοντας, επιπροσθέτως και τις αναγκαίες υποδείξεις του για κάθε θέμα.

Θεσσαλονίκη, 31 Οκτωβρίου 2024

Δημήτριος Νίκ. Γεωργιάδης
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 59421

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

1. Γενικά

1.1. Εντολή – Αντικείμενο Ελέγχου

Με την από 27 Μαρτίου 2024 και υπ' αριθμό 69.028, απόφαση του Δημάρχου Θεσσαλονίκης, ανατέθηκε ο έλεγχος των οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου από 1.1.2023 έως 31.12.2023 του Δήμου Θεσσαλονίκης (εφεξής και «Δήμος») στην ελεγκτική Εταιρία «**Σ.Ο.Λ. Crowe**».

Σε συνέχεια με την υπ' αριθμό 232411/2023 εντολή ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου της «**Σ.Ο.Λ. Crowe**», μας ανατέθηκε η διενέργεια του ελέγχου. Αντικείμενο του ελέγχου είναι οι οικονομικές καταστάσεις της διαχειριστικής χρήσεως 1.1.2023 – 31.12.2023.

Ο έλεγχος μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν το σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελεγκτικού έργου κατά τρόπο που διασφαλίζει με εύλογη βεβαιότητα ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις ανακρίβειες και παραλείψεις.

Σημειώνουμε ότι, λάβαμε υπόψιν την κείμενη νομοθεσία που διέπει το Δήμο κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2023 έως 31.12.2023. Ο έλεγχος μας περιλαμβάνει την εξέταση αποδεικτικών στοιχείων, σε δειγματοληπτική βάση, που υποστηρίζουν τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Τέλος, πιστεύουμε ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε παρέχει επαρκή βάση για την διαμόρφωση της γνώμης μας.

1.2. Ευθύνη Δημοτικού Συμβουλίου

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999 «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», όπως και εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη σφάλματα, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθη.

Οι οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2023 εγκρίθηκαν ομόφωνα, από την Οικονομική Επιτροπή (νυν Δημοτική Επιτροπή) του Δήμου Θεσσαλονίκης, στις 30/10/2024 (Με την απόφαση υπ' αριθμόν 1168/43/30.10.2024 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου).

1.3. Ευθύνη Ελεγκτή

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική

Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμεστε για την καταλληλότητα της χρήσεως από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρίας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

του Δήμου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρίας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας

2. Κονδύλια Ενεργητικού

2.1. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως

Στον ανωτέρω λογαριασμό καταχωρούνται οι αξίες των λογισμικών προγραμμάτων, αποζημιώσεων λόγω ρυμοτομίας και απαλλοτριώσεων, μελετών και των λοιπών εξόδων πολυετούς απόσβεσης.

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού όπως διαμορφώθηκε κατά την 31.12.2023 αναλύεται κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	106.800.880,71	89.398.719,28
Προσθήκες χρήσης	849.204,08	17.402.161,43
Μεταφορές από ακινητοποιήσεις	2.707.928,91	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	110.358.013,70	106.800.880,71
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(73.881.874,17)	(68.495.697,21)
Αποσβέσεις χρήσης	(6.744.308,24)	(5.386.176,96)
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(80.626.182,41)	(73.881.874,17)
Αναπόσβεστη Αξία	29.731.831,29	32.919.006,54

Σχόλια και επισημάνσεις ελέγχου

- Οι προσθήκες, πλέον των μεταφορών από λογαριασμούς ακινητοποιήσεων, που διενεργήθηκαν στην παρούσα χρήση στον ανωτέρω λογαριασμό, ανέρχονται σε συνολικό ποσό **3.557.132,99 €** (849.204,08 + 2.707.928,91) και αναλύονται ως κατωτέρω:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Λογισμικά προγράμματα	889.256,08	463.389,24
Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως	2.667.876,91	16.938.772,19
Σύνολο 31.12.2023	3.557.132,99	17.402.161,43

- Η βασικότερη προσθήκη για λογισμικά προγράμματα αξίας 548.848,80€ αφορά τις «Άδειες Εγκατάστασης & Λειτουργίας Λογισμικού Υποδομής ORACLE και Υπηρεσίες Εγκατάστασης & Διασύνδεσης Α' & Β' Φάση, ενώ **2.295.871,56 €** αφορούν τις απαλλοτριώσεις έτους 2023 που έχουν καταβληθεί σε αντίστοιχους δικαιούχους.
- Σημειώνουμε ότι σύμφωνα με το κλαδικό λογιστικό του ΠΔ 315/1999 τα έξοδα της εκπόνησης τεχνικών μελετών εφόσον ακολουθούν το έργο θα πρέπει να ενσωματωθούν στο κόστος του νέου έργου, διαφορετικά πρέπει να μεταφερθούν στην κατηγορία των «Ασώματων Ακινήτοποιήσεων και Εξόδων Πολυετούς Αποσβέσεως» στο λογαριασμό «Έξοδα Λοιπών Ερευνών» και να αποσβεστούν με τους συντελεστές αποσβέσεων που προβλέπονται από την φορολογική νομοθεσία.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στις σωρευμένες αποσβέσεις, στον χειρισμό των προσθηκών και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.
- Κατά τη διερεύνηση των κονδυλίων προέκυψε ότι οι αποζημιώσεις απαλλοτριώσεων που επιδικάζονται σε δικαιούχους, καταχωρούνται στον συγκεκριμένο λογαριασμό όταν συγκεντρωθούν τα στοιχεία του εκάστοτε έτους. Η οικονομική υπηρεσία αδυνατεί πολλές φορές να διαχωρίσει το ποσό που αφορά έξοδα (π.χ. μελέτες, δικηγορικές αμοιβές, κ.α.) και το ποσό που αφορά περιουσιακό στοιχείο με αποτέλεσμα σε ορισμένες φορές όταν τελικά διενεργείται έργο να μην προσαυξάνεται το κόστος του με το κόστος των αποζημιώσεων που δόθηκαν για απαλλοτριώσεις. Από προφορική ενημέρωση που λάβαμε, μας επεξηγήθηκε ότι η απόφαση να μεταφέρονται οι αποζημιώσεις απαλλοτριώσεων σε έξοδα πολυετούς αποσβέσεως έγινε για να σταματήσει η διόγκωση του πάγιου ενεργητικού με ένα στάσιμο κονδύλι ακινήτοποιήσεων υπό εκτέλεση, καθώς δεν υπήρχε καμία ενημέρωση για την σύνδεση τους με έργα και για την διάρθρωση του αποζημιωθέντος ποσού.

Από τον έλεγχο μας δεν κατέστη εφικτό να πραγματοποιήσουμε τον διαχωρισμό των αποζημιώσεων που έχουν καταχωρηθεί στο συγκεκριμένο λογαριασμό με αποτέλεσμα να υπάρχουν ενδείξεις ότι διενεργούνται αποσβέσεις σε πάγια στοιχεία που δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία καθώς βρίσκονται σε στάδιο υπό εκτέλεσης. Συνιστούμε την περαιτέρω διερεύνηση του συγκεκριμένου ευρήματος με συνεργασία της οικονομικής, τεχνικής και νομικής υπηρεσίας.

Στις περιπτώσεις που η αποζημίωση απαλλοτρίωσης ή ρυμοτομικής επέκτασης γίνεται για συγκεκριμένο έργο, η αποτύπωση γίνεται με άμεση μεταφορά στο κόστος του έργου και ουσιαστικά στο πάγιο στοιχείο που απεικονίζεται στο ενεργητικό του Ισολογισμού.

- Στην κλειόμενη χρήση, όπως και στην προηγούμενη χρήση, ο προσδιορισμός των συντελεστών αποσβέσεων διενεργήθηκε βάσει των διατάξεων του Ν. 4172/2013, (άρθρο 24 Αποσβέσεις) ήτοι 10% για μελέτες και 20% για λογισμικά προγράμματα.

2.2. Λοιπές ασώματες ακινήτοποιήσεις

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού όπως διαμορφώθηκε κατά την 31.12.2023 αναλύεται κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	121.649,91	121.649,91
Προσθήκες χρήσης	-	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	121.649,91	121.649,91
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(121.649,89)	(121.649,89)
Αποσβέσεις χρήσης	-	-
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(121.649,89)	(121.649,89)
Αναπόσβεστη Αξία	0,02	0,02

Σημειώνεται ότι:

- Στον ανωτέρω λογαριασμό καταχωρούνται οι αξίες των δικαιωμάτων χρήσης.
- Στην κλειόμενη χρήση δεν πραγματοποιήθηκαν προσθήκες.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3. Λοιπές ενσώματες ακινητοποιήσεις

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού, καθώς και οι μεταβολές του αναλύονται ως κάτωθι:

	Αναπόσβεστη Αξία 31.12.2023	Αναπόσβεστη Αξία 31.12.2022	Μεταβολή	% Μεταβολή
Γήπεδα - Οικόπεδα	189.386.857,53	190.630.869,03	(1.244.011,50)	-1%
Πλατείες-Πάρκα-Παιδότοποι κοινής χρήσεως	7.837.820,85	8.622.588,48	(784.767,63)	-9%
Οδοι-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	4.755.950,30	5.657.739,72	(901.789,42)	-16%
Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	5.909.347,05	6.885.631,13	(976.284,08)	-14%
Ορυχεία, Μεταλλεία, Λατομεία, Αγροί, Φυτείες, Δάση	42.264.710,12	42.264.710,12	-	0%
Κτίρια & τεχνικά έργα	54.471.289,51	59.373.851,31	(4.902.561,80)	-8%
Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	0,03	69.026,54	(69.026,51)	-100%
Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	3.291.420,10	3.672.427,74	(381.007,64)	-10%
Λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	13.067.297,74	15.337.345,67	(2.270.047,93)	-15%
Μηχ/τα-τεχ.εγκατ.& λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	15.584.068,98	3.135.735,95	12.448.333,03	397%
Μεταφορικά μέσα	5.832.067,99	5.901.981,27	(69.913,28)	-1%
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	26.061.088,40	24.620.296,48	1.440.791,92	6%
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	26.414.407,40	12.442.437,11	13.971.970,29	112%
Σύνολο λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	394.876.326,00	378.614.640,55	16.261.685,45	

2.3.1. Γήπεδα – Οικόπεδα

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	190.630.869,03	189.276.576,38
Προσθήκες χρήσης	36.570,42	1.364.106,69
Μειώσεις χρήσης	(1.280.581,92)	(9.814,04)
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	189.386.857,53	190.630.869,03
Αναπόσβεστη Αξία	189.386.857,53	190.630.869,03

Σημειώνεται ότι:

- Στον ανωτέρω λογαριασμό καταχωρούνται οι αξίες των γηπέδων και των οικοπέδων.
- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Εντός της κλειόμενης χρήσης με την από 22.4.2024 και υπ' αριθμόν 263 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ο Δήμος, στα πλαίσια της ακριβούς παρακολούθησης της περιουσιακής κατάστασης του Δήμου Θεσσαλονίκης καθώς και της ορθής οικονομικής απεικόνισης, αποφάσισε να προβεί σε μεταβολές (αύξηση και μείωση) της δημοτικής περιουσίας συνολικού ύψους **(1.083.809,31) €** [Βλέπε παράγραφο «3.1 Κεφάλαιο»].
- Να σημειωθεί ότι στις 23/3/2023 με το υπ. αριθ.13470/23-3-2023 συμβόλαιο πώλησης ακινήτων, εκποίησε δύο οικοπέδα από Αναγκαστική Προσκύρωση Λόγω Ρυμοτομίας Οικοπέδων και Λοιπών Ακινήτων. Το αποτέλεσμα της εκποίησης είναι αξία πώλησης **143.236,80 €** μείον την αξία κτήσης **78.684,28 € = 64.552,52 €**. Ο αντισυμβαλλόμενος ήταν η εταιρία «**CHERRY 2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.**» Από το ίδιο συμβόλαιο ο Δήμος εισέπραξε επίσης **238.426,65 €** για Έσοδα από Ειδική Εισφορά Εφαρμογής Ρυμοτομικού Σχεδίου.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στον χειρισμό των προσθηκών - μειώσεων και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.2. Πλατείες – Πάρκα – Παιδότοποι κοινής χρήσης

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	48.137.480,62	47.082.406,64
Προσθήκες χρήσης	42.429,64	1.055.073,98
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	48.179.910,26	48.137.480,62
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(39.514.892,14)	(38.685.236,91)
Αποσβέσεις χρήσης	(827.197,27)	(829.655,23)

Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(40.342.089,41)	(39.514.892,14)
Αναπόσβεστη Αξία	7.837.820,85	8.622.588,48

Σημειώνεται ότι:

- Το σύνολο των προσθηκών της χρήσης προέρχεται από δωρεές.
- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στις σωρευμένες αποσβέσεις, στον χειρισμό των προσθηκών και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.3. Οδοί – Οδοστρώματα κοινής χρήσεως

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	50.908.106,00	50.908.106,00
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	50.908.106,00	50.908.106,00
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(45.250.366,28)	(44.128.159,55)
Αποσβέσεις χρήσης	(901.789,42)	(1.122.206,73)
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(46.152.155,70)	(45.250.366,28)
Αναπόσβεστη Αξία	4.755.950,30	5.657.739,72

Σημειώνεται ότι:

- Στην κλειόμενη χρήση δεν πραγματοποιήθηκαν προσθήκες.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.4. Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	25.447.872,79	24.800.876,52
Προσθήκες χρήσης	77.714,50	646.996,27
Μεταφορές από ακινητοποιήσεις	11.535,87	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	25.537.123,16	25.447.872,79

Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(18.562.241,66)	(17.497.282,11)
Αποσβέσεις χρήσης	(1.065.534,45)	(1.064.959,55)
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(19.627.776,11)	(18.562.241,66)
Αναπόσβεστη Αξία	5.909.347,05	6.885.631,13

Σημειώνεται ότι:

- Οι προσθήκες της χρήσης ποσού **77.714,50 €**, προέρχεται από δωρεές, ενώ ποσό **11.535,87 €**, αφορά την ολοκλήρωση βελτιώσεων πεζοδρομίων και πεζόδρομων που εκτέλεσε ο Δήμος εντός της κλειόμενης χρήσης.
- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στο χειρισμό των προσθηκών, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.5. Ορυχεία, Μεταλλεία, Λατομεία, Αγροί, Φυτείες, Δάση

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	42.264.710,12	42.264.710,12
Προσθήκες χρήσης	-	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	42.264.710,12	42.264.710,12
Αναπόσβεστη Αξία	42.264.710,12	42.264.710,12

Σημειώνεται ότι:

- Στην κλειόμενη χρήση δεν πραγματοποιήθηκαν προσθήκες.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.6. Κτίρια & τεχνικά έργα

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	140.540.532,88	137.303.786,15
Προσθήκες χρήσης	246.560,80	3.236.746,73
Μεταφορές από ακινητοποιήσεις	48.965,45	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	140.836.059,13	140.540.532,88

Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(81.166.681,57)	(76.046.293,82)
Αποσβέσεις χρήσης	(5.198.088,05)	(5.120.387,75)
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(86.364.769,62)	(81.166.681,57)
Αναπόσβεστη Αξία	54.471.289,51	59.373.851,31

Σημειώνεται ότι:

- Από το σύνολο των προσθηκών της χρήσης ποσού **246.560,80 €**, ποσό **191.281,60 €**, προέρχεται από δωρεές, ενώ ποσό **55.279,20 €**, αφορά προσθήκη για την υποδομή θέσεων εργασίας στις κτηριακές εγκαταστάσεις. Οι μεταφορές από ακινητοποιήσεις ποσού **48.965,45 €** αφορούν την ολοκλήρωση της διαμόρφωσης καταστήματος για την λειτουργία ΚΕΠ.
- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στο χειρισμό των προσθηκών, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.7. Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	1.422.618,23	1.422.618,23
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	1.422.618,23	1.422.618,23
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(1.353.591,69)	(1.245.500,45)
Αποσβέσεις χρήσης	(69.026,51)	(108.091,24)
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(1.422.618,20)	(1.353.591,69)
Αναπόσβεστη Αξία	0,03	69.026,54

Σημειώνεται ότι:

- Στην κλειόμενη χρήση δεν πραγματοποιήθηκαν προσθήκες.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.8. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	18.443.357,77	18.441.758,46
Προσθήκες χρήσης	109.000,00	1.599,31
Μεταφορές από ακινητοποιήσεις	25.679,16	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	18.578.036,93	18.443.357,77
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(14.770.930,03)	(14.155.375,16)
Αποσβέσεις χρήσης	(515.686,80)	(615.554,87)
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(15.286.616,83)	(14.770.930,03)
Αναπόσβεστη Αξία	3.291.420,10	3.672.427,74

Σημειώνεται ότι:

- Το σύνολο των προσθηκών της χρήσης ποσού **109.000,00 €** προέρχεται από δωρεές. Οι μεταφορές από ακινητοποιήσεις ποσού **25.679,16 €**, αφορούν την αντικατάσταση ιστών και φωτιστικών στους κήπους του Πασά και τον Ζωολογικό κήπο του Δήμου. Οι ενέργειες αυτές ξεκίνησαν και ολοκληρώθηκαν εντός της χρήσης 2023.
- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στο χειρισμό των προσθηκών, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.9. Λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	46.166.356,44	45.891.269,51
Προσθήκες χρήσης	577.274,63	275.086,93
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	46.743.631,07	46.166.356,44
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(30.829.010,77)	(27.972.143,28)
Αποσβέσεις χρήσης	(2.847.322,56)	(2.856.867,49)
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(33.676.333,33)	(30.829.010,77)
Αναπόσβεστη Αξία	13.067.297,74	15.337.345,67

Σημειώνεται ότι:

- Από το σύνολο των προσθηκών της χρήσης ποσού **577.274,63 €**, ποσό **91.512,00 €**, αφορά ποδηλατοστάσιο και το υπόλοιπο ποσό ύψους **485.762,63 €**, αφορά εργασίες διαμόρφωσης οικοπέδων για την τοποθέτηση αιθουσών διδασκαλίας.

- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στο χειρισμό των προσθηκών, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.10. Μηχανήματα – τεχνικές εγκατ/σεις & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	10.771.308,91	10.380.672,58
Προσθήκες χρήσης	13.170.414,61	394.840,85
Μειώσεις χρήσης	(79.325,48)	(4.204,52)
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	23.862.398,04	10.771.308,91
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(7.635.572,96)	(7.025.508,69)
Αποσβέσεις χρήσης	(722.081,46)	(614.268,73)
Μειώσεις χρήσης	79.325,36	4.204,46
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(8.278.329,06)	(7.635.572,96)
Αναπόσβεστη Αξία	15.584.068,98	3.135.735,95

Σημειώνεται ότι:

- Από το σύνολο των προσθηκών της χρήσης ποσού **13.170.414,61 €** ποσό **12.584.760,00 €**, αφορά την προμήθεια τριάντα τεσσάρων [34] πολύκεντρων σταθμών ανακύκλωσης. Σημειώνεται, πως η αρχική σύμβαση προβλέπει την προμήθεια σαράντα οκτώ [48] πολύκεντρων, από την εταιρία «**TEXAN A.B.E.E.**». Από τον έλεγχο μας προέκυψε πως τα υπόλοιπα δεκατέσσερα [14] πολύκεντρα παραδόθηκαν στον Δήμο, έως και τις 30.4.2024. Το σύνολο της αγοράς εντάσσεται στο πρόγραμμα «**Αντώνης Τρίτσης**». Ακόμη, ποσό **574.740,00 €**, αφορά μηχανήματα έργου, και συγκεκριμένα την υπερκατασκευή για πλυντήρια κάδων απορριμμάτων.
- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες – μειώσεις του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στο χειρισμό των προσθηκών – μειώσεων, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.11. Μεταφορικά μέσα

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	26.958.298,90	25.315.904,55
Προσθήκες χρήσης	1.638.933,20	2.149.832,80
Μειώσεις χρήσης	(970.259,23)	(507.438,45)
Μεταφορές από ακινητοποιήσεις	85.176,80	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	27.712.149,67	26.958.298,90
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(21.056.317,63)	(19.867.789,53)
Αποσβέσεις χρήσης	(1.794.023,13)	(1.695.966,32)
Μειώσεις χρήσης	970.259,08	507.438,22
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(21.880.081,68)	(21.056.317,63)
Αναπόσβεστη Αξία	5.832.067,99	5.901.981,27

Σημειώνεται ότι:

- Οι μειώσεις της χρήσης αφορούν καταστροφές ή αποσύρσεις μεταφορικών μέσω που έγιναν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Το αποτέλεσμα της καταστροφής είναι 0,15 € καθώς τα πάγια ήταν πλήρως αποσβεσμένα.
- Το σύνολο των προσθηκών (πλέον των ακινητοποιήσεων) της χρήσης ποσού **1.724.110,00 €** αναλύεται ως κάτωθι:

Είδος	Τεμ.	1.1 - 31.12.2023
Απορριματοφόρο Όχημα Ογκωδών Απορριμμάτων	2	227.540,00
Απορριματοφόρο Όχημα Ογκωδών Απορριμμάτων τύπου πρέσας	1	44.147,20
Ηλεκτροκίνητο Τετράκυκλο Φορτηγό	3	172.980,00
Μικρό Λεωφορείο Μεταφοράς AMEA Ford	4	285.256,00
Δωρεές μεταφορικών μέσων	4	916.360,00
Λοιπά Μεταφορικά Μέσα	-	77.826,80
		1.724.110,00

- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες - μειώσεις του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στο χειρισμό των προσθηκών - μειώσεων, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.12. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	54.936.686,81	54.247.516,85
Προσθήκες χρήσης	3.370.457,33	1.208.619,78
Μειώσεις χρήσης	-	(519.449,82)
Μεταφορές από ακινητοποιήσεις	118.350,00	-
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	58.425.494,14	54.936.686,81
Σωρευμένες αποσβέσεις έναρξης	(30.316.390,33)	(29.759.713,57)
Αποσβέσεις χρήσης	(2.048.015,41)	(1.076.114,70)
Μειώσεις χρήσης	-	519.437,94
Σύνολο αποσβέσεων λήξης	(32.364.405,74)	(30.316.390,33)
Αναπόσβεστη Αξία	26.061.088,40	24.620.296,48

Σημειώνεται ότι:

- Το σύνολο των προσθηκών της χρήσης ποσού **3.370.457,33 €** πλέον των μεταφορών από ακινητοποιήσεις ποσού **118.350,00 €** αναλύεται ως κάτωθι:

Είδος	1.1 - 31.12.2023
Διάφορα πάγια λοιπού εξοπλισμού (Κυρίως είδη τεχνολογίας)	1.548.343,73
Διάφοροι κάδοι απορριμμάτων	1.494.906,80
Κλιματιστικά και μονάδες κλιματισμού	52.935,60
Υποδομή δικτύου - Ασύρματη πρόσβαση	193.601,20
Ψυκτικός νεκροθάλαμος 12 θέσεων	199.020,00
	3.488.807,33

- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Λάβαμε το αναλυτικό μητρώο παγίων και από τον έλεγχο μας δεν προέκυψαν διαφορές στις αξίες κτήσεις, στο χειρισμό των προσθηκών, στις σωρευμένες αποσβέσεις και στις τελικές αναπόσβεστες αξίες.

2.3.13. Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αξία κτήσης έναρξης	12.604.291,01	26.605.300,21
Προσθήκες χρήσης	17.455.369,11	27.472.597,09
Μεταφορές από "Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση"	(3.483.398,82)	(22.623.422,26)

Μεταφορές από "Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση" σε προβλέψεις	-	(19.012.037,93)
Μειώσεις προκαταβολών σε προμηθευτές	(161.853,90)	-
Προκαταβολές σε προμηθευτές	201.203,47	161.853,90
Σύνολο αξία κτήσης λήξης	26.615.610,87	12.604.291,01

Σημειώνεται ότι:

- Το σύνολο των προσθηκών της χρήσης ποσού **17.455.369,11 €**, αναλύεται ως κάτωθι:

Είδος	1.1. - 31.12.2023
Πεζοδρόμια υπό Εκτέλεση	6.757.861,31
Απαλλοτριώσεις Οικοπέδων και Εδαφικών Εκτάσεων	5.010.662,61
Κτιριακές Εγκαταστάσεις Κοινής Χρήσεως υπό Εκτέλεση	1.894.493,57
Πλατείες - Πάρκα - Παιδότοποι Κοινής Χρήσεως υπό Εκτέλεση	1.677.628,91
Εγκαταστάσεις Ηλεκτροφωτισμού Κοινής Χρήσεως υπό Εκτέλεση	505.657,39
Οδοί - Οδοστρώματα Κοινής Χρήσεως υπό Εκτέλεση	357.306,87
Μελέτες και Έρευνες για Κατασκευές, Επέκταση ή Συμπλήρωση Κτιρίων	341.234,38
Μελέτες και Έρευνες για Κατασκευή, Επέκταση Τεχνικών έργων (πλην Κτιρίων)	256.278,56
Λοιπές Μελέτες	164.943,75
Ειδικές Δαπάνες	143.494,41
Λοιπές Εγκαταστάσεις Κοινής Χρήσεως υπό Εκτέλεση	100.498,68
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και Ηλεκτρονικά Συγκροτήματα	97.800,00
Μεταφορικά Μέσα	85.176,80
Λογισμικά Προγράμματα Η/Υ	40.052,00
Έπιπλα και Σκεύη	19.627,44
Δαπάνες Κατασκευής, Επέκτασης και Συμπλήρωσης Κτιρίων ΟΤΑ	1.729,87
Λοιπός Εξοπλισμός	744,00
Επιστημονικά Όργανα	178,56
	17.455.369,11

- Εξετάσαμε, βάσει δειγματοληπτικού μοντέλου, τις προσθήκες του λογαριασμού και δεν προέκυψαν λαθεμένοι λογιστικοί χειρισμοί ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.
- Τονίζουμε ότι για τον λογαριασμό Απαλλοτριώσεις Οικοπέδων & Εδαφικών Εκτάσεων (Απαιτητές σε επόμενη χρήση), διενεργήθηκε πρόβλεψη επαύξησης ποσού **1.919.194,29 €** βάσει δικαστικών αποφάσεων, οι οποίες είναι σφόδρα πιθανό να τελεσιδικήσουν και να υποχρεώνουν τον Δήμο σε καταβολή. Οι απαλλοτριώσεις αυτές θα απεικονισθούν στον ουσιαστικό λογαριασμό κατά την επόμενη διαχειριστική χρήση του 2024.
- Λάβαμε απαντητική επιστολή από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου με αριθμό πρωτοκόλλου 103917 / 2.5.2024, με την οποία μας ενημέρωσαν για την εξέλιξη των υπό εκτέλεση έργων και τα οποία συμπεριλαμβάνονται στον λογαριασμό 15 «**Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές**».

- Στην κλειόμενη χρήση πραγματοποιήθηκε αναμόρφωση των κονδυλίων της προηγούμενης χρήσης για να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με τα κονδύλια της κλειόμενης χρήσης. Συγκεκριμένα, η μεταβολή αφορά χρεωστικά υπόλοιπα προμηθευτών (προκαταβολές) ποσού **161.853,90 €**, που αφορούν ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση, και εμφανιζόντουσαν λανθασμένα στο κονδύλι «II.1. Προμηθευτές». Παραθέτουμε επεξηγηματικό πίνακα της μεταβολής:

	31.12.2022	Μεταβολή για λόγους συγκρισιμότητας	Αναθεωρημένο 31.12.2022
Γ.ΙΙ. 1. Προμηθευτές	(5.377.841,44)	(161.853,90)	(5.539.695,34)
Γ.ΙΙ.7. Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	12.442.437,11	161.853,90	12.604.291,01

Με αρνητικό πρόσημο οι πιστώσεις

Γενική σημείωση επί των ενσώματων ακινητοποιήσεων του Δήμου

1. Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις, δηλαδή τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία σε επαναλαμβανόμενη ή συνεχή βάση για περισσότερο από ένα έτος. Το βασικό χαρακτηριστικό ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου, δεν είναι τόσο η φυσική διάρκεια ζωής του, όσο η δυνατότητα να χρησιμοποιείται συνεχόμενα στην παραγωγική διαδικασία για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις (πάγια) αποτελούν σημαντικά περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης, τα οποία, λόγω της φύσης τους, υπόκεινται σε φθορά, καταστροφή ή απαξίωση, είτε λόγω φυσικής φθοράς, είτε εξαιτίας εξωγενών παραγόντων όπως φυσικές καταστροφές ή τεχνολογικές εξελίξεις. Η λογιστική τους παρακολούθηση αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της οικονομικής διαχείρισης, και είναι ευθύνη της κάθε επιμέρους οργανωτικής μονάδας να διασφαλίζει την ύπαρξη, λειτουργικότητα και αξιοπιστία των παγίων στοιχείων που της έχουν ανατεθεί.

Ωστόσο, η συνολική ευθύνη για την κεντρική διαχείριση και παρακολούθηση των παγίων βαρύνει τη Διοίκηση του Δήμου, η οποία οφείλει να αναπτύσσει και να εφαρμόζει οργανωμένα συστήματα και διαδικασίες. Η Διοίκηση πρέπει να εξασφαλίζει τη διαρκή παρακολούθηση της φυσικής κατάστασης των παγίων και να είναι σε θέση να προβλέπει περιπτώσεις φυσικής καταστροφής ή τεχνολογικής απαξίωσης. Αυτό θα επιτρέψει την έγκαιρη λήψη αποφάσεων σχετικά με την αποτίμηση, απομείωση ή άλλες στρατηγικές ενέργειες που ενδέχεται να απαιτηθούν για τη διαχείριση αυτών των καταστάσεων.

Παρά το γεγονός ότι κατά τον έλεγχό μας διαπιστώθηκε η μερική ύπαρξη τέτοιων δομών παρακολούθησης, δεν κατέστη δυνατόν να μας παρασχεθούν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργική κατάσταση των παγίων αυτών. Ως εκ τούτου, εκτιμούμε ότι θα πρέπει να ενισχυθεί η διαδικασία της φυσικής απογραφής, η οποία δύναται, σε σημαντικό βαθμό, να περιορίσει το πρόβλημα της αβεβαιότητας σχετικά με την κατάσταση των παγίων στοιχείων. Καθώς η συγκεκριμένη πρόταση σχετίζεται με την επικείμενη εφαρμογή των νέων

κανόνων του Π.Δ. 54/2018, βλέπε παράγραφο 5.3 της παρούσης για περισσότερες πληροφορίες.

Στο πλαίσιο της συνολικής αναδιοργάνωσης της παρακολούθησης των παγίων, κρίνεται αναγκαίο να θεσπιστούν συγκεκριμένες κεντρικές διοικητικές ευθύνες, οι οποίες θα έχουν ως αποστολή τη συνεχή παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναφορά της κατάστασης των παγίων στοιχείων του Δήμου. Αυτή η στρατηγική προσέγγιση θα εξασφαλίσει ότι η Διοίκηση θα είναι σε θέση να διατηρεί ακριβή και ενημερωμένα δεδομένα για τα πάγια, ενισχύοντας την ικανότητά της να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις που αφορούν τη διαχείριση και βελτίωση της απόδοσης των παγίων.

2. Με το από 30/10/2024 έγγραφο του τμήματος Απαλλοτριώσεων και Δημοτικής Περιουσίας ενημερωθήκαμε ότι υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των ακινήτων κυριότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης.
 - I. Στις 14/3/2011 έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθήκης στα επίσημα βιβλία του υποθηκοφυλακείου Θεσσαλονίκης για εξασφάλιση απαιτήσεων του Δημοσίου ύψους 9.395.380,31€ που προέκυψαν από οφειλές των ετών 1994-2008 και στις 18/3/2011 έχουν εγγραφεί υποθήκες για εξασφάλιση απαιτήσεων προς τη Δ.Ο.Υ. ύψους 15.284.246,90€.

Συγκεκριμένα:

Τοποθεσία	Έκταση	ΚΑΕΚ	Εμπράγματα Βάρη
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 91-93	237,04m ² καθαρά (317,18m ² μικτά)	190440708005 /00/107	Προσημείωση υποθήκης & υποθήκη
ΠΤΕΡΑΡΧΟΥ ΘΕΜΕΛΗ 11	135,50m ² καθαρά (162,20m ² μικτά) από συν.επ 143,50m ² καθαρά (1ος όροφος : 135,00m ² + 8,00m ² είσοδος) (170,20m ² μικτά)	190448719001 /00/02	Προσημείωση υποθήκης
ΚΑΡΑΚΑΣΗ 1	135,70m ²	190448706005 /00/02	Προσημείωση υποθήκης & υποθήκη
ΚΑΡΑΚΑΣΗ 1	207,75m ² (138,50m ² το κατάστημα & 69,25m ² το πατάρι)	190448706005 /00/04	Προσημείωση υποθήκης
ΚΑΡΑΚΑΣΗ 1	299,40m ² καθαρά (323,785m ² μικτά)	190448706005 /00/05	Προσημείωση υποθήκης & υποθήκη
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 49Α	Συνολική έκταση 310,44 m ² καθαρά (υπόγειο 292,53m ² & ισόγειο 17,91m ²) (318,39m ² μικτά)	190440428032 /00/01	Προσημείωση υποθήκης & υποθήκη
ΠΡΟΞΕΝΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ 36	355,00m ² ΜΙΚΤΑ ο 1ος όροφος (54,00m ² ισόγειο και πατάρι 46,00m ² φέρονται στο συμβόλαιο κυριότητας ως παρακολουθήματα)	190442304016 /00/10	Προσημείωση υποθήκης & υποθήκη

- II. Έχει εγγραφεί στις 27/01/2012 προσημείωση υποθήκης ποσού 350.000,00€, στα Δημόσια βιβλία του ΟΚΧΕ/Κτηματολογικό Γραφείο Καλαμαριάς, σε γεωτεμάχιο ιδιοκτησίας Δήμου Θεσσαλονίκης που βρίσκεται στα διοικητικά όρια του Δήμου Καλαμαριάς, υπέρ των Θεοδώρου Ανδρομάχη και Μηνά ως εξασφάλιση απαίτησή τους από αποζημίωση που τους όφειλε ο Δήμος Θεσσαλονίκης από απαλλοτρίωση συνιδιοκτησίας τους στην πλατεία Σιδηροδρομικού Σταθμού Θεσσαλονίκης. Η απαίτησή τους όμως εξοφλήθηκε από τον Δήμο Θεσσαλονίκης ολοσχερώς το έτος

2012 και πρέπει να εκδοθεί απόφαση που θα διατάσσει την εξάλειψη της προσημείωσης υποθήκης. Σημειώνουμε ότι δεν διαθέτει ο φάκελος του ακινήτου την περίληψη προσημείωσης αυτού.

Τοποθεσία	Έκταση	ΚΑΕΚ	Εμπράγματα Βάρη
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ – ΒΟΤΣΗ-ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ Αρ. οικ. 06/ Γ468	253,00 m ²	190474808005/0/ 0	Προσημείωση υποθήκης

- III. Με την υπ'αρ. 863/2010 Απόφαση Εφετείου Θεσσαλονίκης και την υπ'αρ. 1887/2014 Απόφαση Αρείου Πάγου, ο ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ αναγνωρίστηκε τελεσίδικα κύριος γεωτεμαχίου εμβαδού 3.513,00τ.μ. που βρίσκεται στη θέση Πουρνάρι, στα διοικητικά όρια του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη (περιοχή Σ.Μ.Α.). Στη συνέχεια η Νομική Υπηρεσία, προέβη στην καταχώριση των εγγραπτέων πράξεων στο Κτηματολογικό Γραφείο Θεσσαλονίκης (Γρ. Κτηματογράφησης Πυλαίας- η υπ'αρ. 17017/29-9-2017 οριστική καταχώρηση).

Ήδη όμως, σε βάρος του γεωτεμαχίου αυτού, είχαν εγγραφεί εμπράγματα ασφάλειες από δύο Τράπεζες (Πειραιώς κατά το έτος 1995 και Eurobank κατά τα έτη 1998 και 2000) με βαρυνόμενο οφειλέτη τον διεκδικητή του γεωτεμαχίου, «Γεώργιο Τριανταφυλλίδη». Συνεπώς πρέπει να εγγραφεί ο Δήμος Θεσσαλονίκης κύριος αυτού, να αρθούν οι εμπράγματα ασφάλειες (προσημειώσεις) στο ακίνητο και να καταστεί αυτό ελεύθερο βαρών.

Με τη υπ'αρ. 10671/2024 απόφαση Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσ/νίκης η οποία έχει εκδοθεί επί της με αρ. κατ. ΓΑΚ/ΕΑΚ/16455/13969/19-7-2024 Αίτησης Ασφαλιστικών Μέτρων του Δήμου Θεσσαλονίκης κατά της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» διατάχθηκε η εξάλειψη της προσημείωσης υποθήκης ποσού 25.000.000δρχ. σε βάρος του ακινήτου ιδιοκτησίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, ήτοι επί αγροτεμαχίου έκτασης 3.608 τ.μ. με ΚΑΕΚ 191043311046/0/0.

Επίσης, η Νομική Υπηρεσία του Δήμου Θεσσαλονίκης κατέθεσε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης την με αρ.κατ. ΓΑΚ 16974/2024 Αγωγή εξάλειψης υποθήκης κατά της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία»

Τοποθεσία	Έκταση	ΚΑΕΚ	Εμπράγματα Βάρη
ΘΕΣΗ ΠΟΥΡΝΑΡΙ- ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ-ΠΕΡΙΟΧΗ Σ.Μ.Α.	3.513,00m ²	191043311046/0/ 0	Προσημείωση υποθήκης & υποθήκη

Μέχρι τη σύνταξη της παρούσης, τα συγκεκριμένα εμπράγματα βάρη δεν έχουν εξαλειφθεί και δεν μας έχουν γνωστοποιηθεί νέα επί της περιουσίας του Δήμου.

2.4. Τίτλοι πάγιας επένδυσης

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

A/A	Όνομα Επιχείρησης	Είδος	% Συμμετοχής	Αξία κτήσης 31.12.2023	Πρόβλεψη υποτίμησης 31.12.2023	Καθαρή αξία 31.12.2023
1	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΙΖ. ΑΣΤ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ Α.Ε. (Μ.Α.Θ. ΑΕ) [ΠΡΩΗΝ "Μητροπ. ΑΕ]	Ανώνυμη Εταιρία	61,87%	551.322,48	(365.283,70)	186.038,78
2	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ ΒΔ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ(ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ)	Ανώνυμη Εταιρία	3,68%	22.050,00	(22.050,00)	-
3	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΝΟΜΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΑΕ-ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΤΑ(ΑΝΕΘ)	Ανώνυμη Εταιρία	0,41%	5.135,90	(1.932,57)	3.203,33
4	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΕ (ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ)	Ανώνυμη Εταιρία	0,43%	1.936,88	1.181,02	3.117,90
5	ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΠΡΩΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ)	Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρία	28,57%	120.000,00		
6	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡ. ΠΡΟΒΟΛΗΣ & MARKETING ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρία	7,04%	50.000,00	(43.557,02)	6.442,98
7	ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρία	50,00%	29.347,03		29.347,03
8	ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ (Δ.Υ.Ο.Π.Π)	Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρία	16,67%	10.000,00	(2.213,88)	7.786,12
9	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (Δ.Ε.Π.Θ.Ε)	Δημοτική Επιχείρηση	100%	1.017.700,09		1.017.700,09
10	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΚΕΔΗΘ)	Δημοτική Επιχείρηση	100%	832.209,15		832.209,15
11	ΠΑΕ ΗΡΑΚΛΗΣ	Ποδοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρία	0,03%	5.663,98	(5.663,98)	-
Σύνολο				2.645.365,51	(550.304,48)	2.095.061,03

Η μεταβολή του λογαριασμού στην κλειόμενη χρήση αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Τίτλοι πάγια επένδυσης	2.645.365,51	2.645.365,51
Προσθήκες χρήσης	-	-
Μείον: Προβλέψεις για υποτίμηση	(550.304,48)	(588.878,54)
Σύνολο	2.095.061,03	2.056.486,97

Σημειώνεται ότι:

- Δεν υπάρχουν προσθήκες στην κλειόμενη χρήση.
- Στην κλειόμενη χρήση διενεργήθηκε αναστροφή απομείωσης ποσού **37.393,04 €** ενώ πραγματοποιήθηκε εγγραφή υπερτίμησης **1.181,02 €** για την ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΕ.
- Η αποτίμηση των συμμετοχών πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 315/1999.
- Για την εξακρίβωση της αποτίμησης ζητήσαμε και λάβαμε τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη της κατωτέρω παραγράφου.
- Η εσωτερική λογιστική αξία της επιχείρησης «**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (Δ.Ε.Π.Θ.Ε)**» ανέρχεται κατά την 31.12.2022 σε **3.886.618,43 €**. Ωστόσο, σύμφωνα με το ΠΔ 315/1999, δεν επιτρέπεται η αναπροσαρμογή της αξίας κτήσης αυτών των στοιχείων. Αυτό σημαίνει ότι η αξία του κονδυλίου θα διατηρηθεί στην αρχική του αξία, χωρίς προσαρμογές σε εύλογη αξία.

Μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας εκθέσεως δεν μας έχουν παρασχεθεί οι οικονομικές καταστάσεις των κάτωθι επιχειρήσεων:

- ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (Δ.Ε.Π.Θ.Ε)
- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΠΡΩΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ)
- ΠΑΕ ΗΡΑΚΛΗΣ
- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ ΒΔ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ(ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ)
- Σημειώνεται πως από την επιχείρηση «**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡ. ΠΡΟΒΟΛΗΣ & MARKETING ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**», λάβαμε τις οικονομικές καταστάσεις, ωστόσο δεν λάβαμε την έκθεση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.

Στη χρήση 2023, με την ψήφιση του Ν. 5056/2023, αποφασίστηκε η κατάργηση των Ν.Π.Δ.Δ. των Δήμων και των Κοινοφελών Δημοτικών Επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την παράγραφο 3^β του άρθρου 27 του Ν. 5056/23, ο Δήμος Θεσσαλονίκης προχώρησε το 2024 στη σύσταση επιτροπής απογραφής και καταγραφής των περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με την απόφαση 1198/31-1-2024 του Δημάρχου Θεσσαλονίκης. Η επιτροπή αυτή έχει ως στόχο την καταγραφή και αποτίμηση των οντοτήτων που επηρεάστηκαν από το εν λόγω νομοσχέδιο.

Από την ανωτέρω κατάσταση των συμμετοχών και τίτλων πάγιας επένδυσης, καταργήθηκε η Κοινωνικής Επιχείρηση Δήμου Θεσσαλονίκης (Κ.Ε.ΔΗ.Θ.), με τη συνολική επίδραση της κατάργησης να αναμένεται να αποτυπωθεί στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2024. Οι λοιπές οντότητες που δεν περιλαμβάνονται στην ανωτέρω κατάσταση, αλλά ενσωματώθηκαν το 2024 από τον Δήμο είναι:

1. «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΗΣ, ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ (Ο.ΒΡΕ.Π.Ο.Μ.) ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»,
2. «ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.) ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» &
3. «ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης θεωρείται καθολικός διάδοχος των καταργημένων οντοτήτων και αυτοδίκαιος ιδιοκτήτης του συνόλου της περιουσίας τους.

2.5. Λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις

Δεν υπάρχουν λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.

2.6. Αποθέματα

Στους λογαριασμούς αυτούς συγκεντρώνεται το κόστος αγοράς και η απογραφή λήξης των αναλωσίμων υλικών και ανταλλακτικών (καύσιμα, λιπαντικά, είδη καθαριότητας, χημικό υλικό, λοιπά είδη υγιεινής, φωτιστικά σώματα, γραφική ύλη, λοιπά αναλώσιμα υλικά, διάφορα αναλώσιμα Η/Υ, ανταλλακτικά μεταφορικών μέσων).

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
A' & B' Ύλες, & αναλώσιμα υλικά	1.280.062,26	1.257.243,80
Ανταλλακτικά	1.078.366,50	996.858,89
Σύνολο	2.358.428,76	2.254.102,69

Σημειώνεται ότι:

- Οι αγορές των ανωτέρω αποθεμάτων στην κλειόμενη χρήση ανήλθαν σε **4.990.787,80 €** αυξημένες κατά 23,66 % [2022: **4.035.769,33 €**].
- Βάσει της πάγιας τακτικής του Δήμου, η αποτίμηση των αποθεμάτων διενεργήθηκε με την μέθοδο της «Μέσης Σταθμικής Τιμής».
- Ο έλεγχος της ορθής αποτίμησης των αποθεμάτων για την κλειόμενη χρήση πραγματοποιήθηκε μέσω επαναυπολογισμού της μεθόδου αποτίμησης και από την

συγκεκριμένη διαδικασία δεν προέκυψαν λάθη ή παραλείψεις με βάση τις οδηγίες του Π.Δ. 315/1999.

- Δεδομένης της καθυστέρησης της ανάθεσης του ελέγχου, δεν κατέστη εφικτό να παρευρεθούμε στην φυσική απογραφή των αποθεμάτων και ως εκ τούτου προβήκαμε σε εναλλακτικές διαδικασίες για την επιβεβαίωση του κονδυλίου.
- Από τον έλεγχο μας προέκυψε πως στην κλειόμενη χρήση υφίστανται ακίνητα αποθέματα συνολικής αξίας **971.570,61 €** [2022: **1.090.000 €**]. Θεωρούμε σημαντικό να αναφέρουμε πως τα αποθέματα αυτά δεν είναι απαραίτητα απαξιωμένα, ωστόσο δεν λάβαμε πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση στην οποία βρίσκονται και αν είναι λειτουργικά. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε πως ο Δήμος δεν έχει διενεργήσει σχετική πρόβλεψη απομείωσης.
- Μέσω της ετήσιας απογραφής λήξης των αποθεμάτων, προσδιορίζονται οι αναλώσεις (μέρος του κόστους πωληθέντων) της χρήσης. Δεδομένου ότι ο Δήμος Θεσσαλονίκης δεν πραγματοποιεί πωλήσεις αγαθών, η έννοια των αναλώσεων στρεβλώνει την πραγματική απεικόνιση. Κατ' ουσίαν οι αναλώσεις αυτές είναι μέρος των οργανικών εξόδων που πραγματοποιεί ο Δήμος Θεσσαλονίκης καθώς τα συγκεκριμένα αποθέματα (ανταλλακτικά – αναλώσιμα υλικά) χρησιμοποιούνται ως υλικά συντηρήσεων οχημάτων και λοιπών παγίων, έξοδα διαφημιστικού υλικού, έξοδα γραφικής ύλης κ.λπ..

Η συγκεκριμένη απεικόνιση δεν επιτρέπει στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται σύμφωνα με τους κανόνες της γενικής λογιστικής να αποτυπώσουν το σύνολο της πληροφορίας που αφορά τα έξοδα της χρήσης με τρόπο κατανοητό προς τον χρήστη με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πιθανές απορίες. Συνιστούμε την πιθανή αλλαγή του προαναφερθέντος τρόπου απεικόνισης με σκοπό να ενσωματώνεται το κόστος αναλώσεων αποθεμάτων στα οργανικά έξοδα που αφορά. Για το σκοπό αυτό μπορεί να γίνει χρήση λογιστικών εγγραφών ιδιοχρησιμοποίησης αποθεμάτων που διευκολύνουν το έργο του λογιστηρίου.

2.7. Απαιτήσεις

2.7.1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών & Επισφαλείς – Επίδικες απαιτήσεις και χρεώστες

Οι απαιτήσεις προέρχονται από την πώληση αγαθών και υπηρεσιών και αφορούν κυρίως απαιτήσεις του Δήμου από φυσικά και νομικά πρόσωπα Ν.Π.Δ.Δ., ΟΤΑ, δημόσιες επιχειρήσεις και το Ελληνικό δημόσιο. Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Απαιτήσεις από οφειλέτες του Δήμου	18.047.631,40	27.983.462,03
Πλέον: Επισφαλείς - Επίδικες απαιτήσεις και χρεώστες	152.396.558,39	140.022.211,38
Μείον: Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	(152.396.558,39)	(140.022.211,38)
Σύνολο	18.047.631,40	27.983.462,03

Σημειώνουμε πως στο κονδύλι «Επισφαλείς – Επίδικες απαιτήσεις και χρεώστες» περιλαμβάνονται και απαιτήσεις που προέκυψαν από καταλογισμούς που έχουν γίνει σε βάρος υπευθύνων για παλιές υπεξαίρεσεις που έλαβαν χώρα στον Δήμο.

Το υπόλοιπο των απομειώσεων αναλύεται ως κάτωθι:

Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	31.12.2023	31.12.2022
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων από πώληση αγαθών & Υπηρεσιών	(73.035.538,32)	(60.661.191,31)
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων από καταλογισμούς σε πρώην υπαλλήλους	(79.361.020,07)	(79.361.020,07)
Σύνολο	(152.396.558,39)	(140.022.211,38)

Η κίνηση του λογαριασμού των επισφαλών απαιτήσεων αναλύεται ως κάτωθι:

Κίνηση επισφαλών απαιτήσεων	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	(140.022.211,38)	(134.422.831,97)
Προσθήκες χρήσης	(12.374.347,01)	(5.599.379,41)
Σύνολο	(152.396.558,39)	(140.022.211,38)

Η ανάλυση των επισφαλών απαιτήσεων καθώς επίσης και ο υπολογισμός του ποσού της συνολικής απομείωσης παρατίθεται κατωτέρω:

Έτος Βεβαίωσης	Εισπρακτέο Υπόλοιπο		% Πρόβλεψης	Πρόβλεψη
	2022	2023		2023
1987	21,54	17,26	100,0%	17,26
1989	3.611,24	3.563,72	100,0%	3.563,72
1990	3.145,03	2.923,27	100,0%	2.923,27
1991	89.744,79	85.257,80	100,0%	85.257,80
1992	293.830,48	290.796,40	100,0%	290.796,40
1993	1.180.641,42	1.176.248,45	100,0%	1.176.248,45
1994	22.819,59	22.241,70	100,0%	22.241,70
1995	496.295,44	495.713,73	100,0%	495.713,73
1996	585.031,01	584.822,60	100,0%	584.822,60
1997	114.173,23	113.607,85	100,0%	113.607,85
1998	598.669,90	598.234,26	100,0%	598.234,26
1999	1.587.119,02	1.583.333,12	100,0%	1.583.333,12
2000	2.082.797,07	2.074.729,23	100,0%	2.074.729,23
2001	1.842.668,19	1.838.623,33	100,0%	1.838.623,33
2002	1.502.907,89	1.500.527,06	100,0%	1.500.527,06
2003	952.454,80	940.843,88	100,0%	940.843,88
2004	961.652,96	948.338,36	100,0%	948.338,36
2005	2.544.577,89	2.533.052,74	100,0%	2.533.052,74
2006	2.858.641,92	2.853.608,22	100,0%	2.853.608,22
2007	1.715.278,40	1.711.434,32	100,0%	1.711.434,32

Έτος Βεβαίωσης	Εισπρακτέο Υπόλοιπο		% Πρόβλεψης	Πρόβλεψη 2023
	2022	2023		
2008	3.130.080,95	3.104.604,73	100,0%	3.104.604,73
2009	6.388.061,13	6.322.067,40	100,0%	6.322.067,40
2010	24.849.673,39	24.829.962,57	100,0%	24.829.962,57
2011	1.720.045,20	1.708.625,71	100,0%	1.708.625,71
2012	4.200.015,92	4.170.368,00	100,0%	4.170.368,00
2013	3.128.695,95	3.110.992,82	100,0%	3.110.992,82
2014	16.703.633,50	16.619.260,42	100,0%	16.619.260,42
2015	49.549.855,58	49.365.408,37	100,0%	49.365.408,37
2016	2.465.017,62	2.414.340,35	100,0%	2.414.340,35
2017	6.265.598,57	6.057.619,36	100,0%	6.057.619,36
2018	7.010.813,52	6.736.347,29	100,0%	6.736.347,29
2019	7.887.416,54	7.486.443,85	52,2%	3.909.866,69
2020	3.708.759,12	3.398.744,53	41,0%	1.394.663,87
2021	3.672.076,64	3.372.554,77	29,8%	1.006.485,08
2022	6.603.863,97	5.950.854,55	22,4%	1.331.953,09
2023		6.407.281,18	14,9%	956.075,34
	166.719.689,41	170.413.393,20	ΣΥΝΟΛΟ:	152.396.558,39

Σημειώνουμε ότι:

- Η διενέργεια απομείωσης δεν αποτελεί διαγραφή και παραίτηση από το δικαίωμα της διεκδίκησης της απαίτησης. Αποτελεί λογιστικό χειρισμό, με σκοπό την εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, καθώς υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις πως υπάρχει αδυναμία είσπραξης των απαιτήσεων.
- Από το συνολικό ποσό της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις, ποσό ύψους **79.361.245,11 €** αφορά πρόβλεψη για απαιτήσεις που προέκυψαν από καταλογισμούς που έχουν γίνει σε βάρος υπευθύνων για υπεξαιρέσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Δήμο σε προηγούμενα έτη. Για τις συγκεκριμένες απαιτήσεις έχουν εκδοθεί πολλές δικαστικές αποφάσεις που οι υπεύθυνοι κατάφεραν να αναιρέσουν ή να περιορίσουν την αρχική βεβαίωση που πραγματοποιήθηκε από το Δήμο. Αν και οι πληροφορίες υπάρχουν στην νομική υπηρεσία, το τμήμα Προσόδων δεν έχει προχωρήσει σε επεξεργασία των στοιχείων ώστε να εισηγηθεί τις απαραίτητες διαγραφές / αναπροσαρμογές. Συνιστούμε την διερεύνηση των συγκεκριμένων υπολοίπων και την αποκατάσταση τους στην τρέχουσα εικόνα.
- Από το έλεγχο μας, σχετικά με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων του Δήμου προέκυψε ότι στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται και επισφαλείς – επίδικες απαιτήσεις, συνολικού ποσού **170.413.393,20 €** περίπου, για τις οποίες η διενεργηθείσα απομείωση ποσού **152.396.558,39 €** υπολείπεται της απαιτούμενης κατά **11.803.237,57 €**. Για αυτό τον λόγο έχουμε εκφράσει σχετική επιφύλαξη στην Έκθεση Ελέγχου [7. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή]. Η προσέγγιση του ελέγχου στο συγκεκριμένο ζήτημα πραγματοποιείται μετά από αξιολόγηση συγκεκριμένων στοιχείων. Ενδεικτικά αναφέρουμε: ιστορικά ποσοστά είσπραξιμότητας των απαιτήσεων του Δήμου, χρονική

ενηλικίωση των απαιτήσεων, συζητήσεις με τα αρμόδια τμήματα βεβαιώσεων εσόδων και εισπράξεων, μελέτη της απαντητικής επιστολής της νομικής υπηρεσίας κ.α..

Η διαφορά, με βάση την εκτίμηση του ελέγχου, αναλύεται κατά χρονιά ως εξής:

Έτος βεβαίωσης	Υπόλοιπο 31.12.2023	Εκτίμηση Ελέγχου	Απομείωση Δήμου	Διαφορά
2019	7.486.443,85	7.112.121,66	3.909.866,69	3.202.254,97
2020	3.398.744,53	3.228.807,30	1.394.663,87	1.834.143,44
2021	3.372.554,77	3.035.299,29	1.006.485,08	2.028.814,21
2022	5.950.854,55	4.463.140,91	1.331.953,09	3.131.187,83
2023	6.407.281,18	2.562.912,47	956.075,34	1.606.837,13
Σύνολο	26.615.878,88	20.402.281,64	8.599.044,07	11.803.237,57

- Στα πλαίσια του ελέγχου του κονδυλίου των απαιτήσεων, μεταξύ άλλων, αποστείλαμε και επιβεβαιωτικές επιστολές για την επιβεβαίωση του υπολοίπου. Συνολικά αποστείλαμε 62 επιστολές συνολικής αξίας **5.675.128,81 €**. Τα υπόλοιπα αυτά αποτελούν περίπου το **24,5%** των συνολικών ενεργών απαιτήσεων που δύναται να εισπραχθούν. Συνολικά λάβαμε, 3 επιστολές και 14 δεν παραλήφθηκαν και επεστράφησαν. Για τους οφειλέτες που δεν λάβαμε επιστολή προβήκαμε σε αναλυτικές διαδικασίες.

Επιπλέον, σημειώνουμε την καθυστέρηση στην έκδοση και βεβαίωση των χρηματικών καταλόγων. Συστήνουμε να συνεχιστεί η προσπάθεια για την έγκαιρη έκδοση και βεβαίωση των χρηματικών καταλόγων από το αρμόδιο τμήμα του Δήμου και στις επόμενες οικονομικές χρήσεις. Η άμεση έκδοση των χρηματικών καταλόγων είναι ζωτικής σημασίας, καθώς, αφενός, διασφαλίζει ότι τα έσοδα καταχωρούνται στη χρήση που αντιστοιχούν, και, αφετέρου, παρέχει στο Δήμο τη δυνατότητα να διεκδικήσει την είσπραξη των απαιτήσεων του στον χρόνο που αυτές δημιουργούνται.

Η έγκαιρη βεβαίωση των χρηματικών καταλόγων έχει άμεσο θετικό αντίκτυπο στη ρευστότητα του Δήμου, μειώνει τον κίνδυνο διαφυγόντων εσόδων και παραγραφής απαιτήσεων, ενώ εξασφαλίζει την ίση και δίκαιη φορολογική επιβάρυνση των δημοτών. Επιπλέον, η καλύτερη διαχείριση των οικονομικών αυτών διαδικασιών ενισχύει την ικανότητα του Δήμου να προγραμματίσει και να διαχειριστεί τα μελλοντικά του έσοδα, διασφαλίζοντας την ορθολογική οικονομική λειτουργία και την αποφυγή δυσχερειών στην είσπραξη απαιτήσεων.

2.7.2. Χρεώστες διάφοροι

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Προκαταβολές προσωπικού	1.659.274,08	1.593.908,88
Απαιτήσεις από το Δημόσιο	360.994,72	307.317,83
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	28.198,19	720.429,28

2.048.466,99

2.621.655,99

Σημειώνουμε ότι στο κονδύλι «Απαιτήσεις από το Δημόσιο» περιλαμβάνεται πόσο **341.039,08€** που αφορά απαίτηση από Φ.Π.Α. Το συγκεκριμένο υπόλοιπο προκύπτει από τις δηλώσεις που έχει υποβάλει ο Δήμος κατά το τρέχον και τα προηγούμενα έτη. Επειδή το συγκεκριμένο ποσό δεν δύναται να συμψηφιστεί με καταβαλλόμενο Φ.Π.Α., προτείνουμε να προβεί ο Δήμος σε αίτημα επιστροφής προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ..

2.8. Διαθέσιμα

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Ταμείο	200,00	200,00
Καταθέσεις όψεως	28.402.562,38	38.817.386,44
Σύνολο	28.402.762,38	38.817.586,44

Καταθέσεις ανά Τράπεζα	31.12.2023	31.12.2022
Εθνική Τράπεζα Ελλάδος	448.422,70	742.769,71
ΤΠ&Δ	446.044,22	4.747.367,47
Τράπεζα Ελλάδος	8.490.134,14	9.171.603,26
Τράπεζα Πειραιώς	15.291.588,85	13.217.320,94
Τράπεζα Alpha Bank	3.184.258,64	10.387.005,14
Τράπεζα Viba	104.593,63	61.805,68
Τράπεζα Eurobank	437.520,20	489.514,24
Σύνολο	28.402.562,38	38.817.386,44

Ακολουθεί συμφωνία των διαθεσίμων της Γενικής Λογιστικής με τα διαθέσιμα Δημοσίου λογιστικού:

	31.12.2023	31.12.2022
Χρηματικό υπόλοιπο Δημοσίου Λογιστικού	29.726.296,85	39.157.007,65
Μη λογιστικοποιηθείσες κινήσεις	803.712,33	2.374.176,30
Ανεξόφλητες επιταγές	1.064,61	717,23
Έσοδα από επιστροφή αχρεωστήτως καταβλ. Αποδοχών Μισθοδοσίας	1.281,73	-
Μη λογιστικοποιηθείσες καταθέσεις από ταχυδρομικές επιταγές	2.624,46	404,46
	808.683,13	2.375.297,99
Μη λογιστικοποιηθείσες κινήσεις	(469.404,06)	(1.117.528,59)
Μη λογιστικοποιηθείσες κατασχέσεις	(3.539,46)	(3.539,46)

Μη λογιστικοποιηθείσες κινήσεις σε Λογαριασμούς μισθοδοσίας	(1.659.274,08)	(1.593.651,15)
	(2.132.217,60)	(2.714.719,20)
Γενικό σύνολο	28.402.762,38	38.817.586,44
Χρηματικό υπόλοιπο Γενικής λογιστικής	28.402.762,38	38.817.586,44

Σημειώνεται ότι:

- Με σκοπό την επιβεβαίωση των υπολοίπων αποστείλαμε επιβεβαιωτικές επιστολές σε όλα τα τραπεζικά ιδρύματα. Από την εξέταση των απαντητικών επιστολών δεν προέκυψαν διαφορές στα υπόλοιπα λήξης, με την επιφύλαξη της κατωτέρω σημείωσης.
- Τονίζουμε πως, στην απαντητική επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδος, δεν συμπεριλαμβάνονται συνολικά 19 λογαριασμοί με συνολικό υπόλοιπο 130.785,74 κατά την 31.12.2023. Ωστόσο, οι λογαριασμοί αυτοί εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Από τον έλεγχο μας προέκυψε πως τα ποσά αυτά εμφανίζονται σε «Λογαριασμούς Συλλογικής απόφασης» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων», του υπουργείου παιδείας και θρησκευμάτων, του υπουργείου περιβάλλοντος και ενέργειας, του υπουργείου ανάπτυξης και επενδύσεων και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για λογαριασμό του «Υπόλογου Διαχειριστή», που είναι ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Τα ανωτέρω ποσά αφορούν την χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων.
- Σύμφωνα με την απαντητική επιστολή της τράπεζας Πειραιώς, ο καταθετικός λογαριασμός 5286-079410-984 έχει ενεχυριαστεί δυνάμει της από 18/07/2016 σύμβασης ενεχυρίασης κατάθεσης για εξασφάλιση της χρηματοδότησης μέσω του προγράμματος Jessica.
- Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την από 18/07/2016 σύμβαση σύστασης ενεχύρου επί απαιτήσεων, ο Δήμος έχει εκχωρήσει απαιτήσεις από τα έσοδα του για εξασφάλιση της χρηματοδότησης μέσω του προγράμματος Jessica από την Τράπεζα Πειραιώς.

2.9. Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Έξοδα επόμενων χρήσεων	168.445,66	102.920,40
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	10.454.615,38	10.566.801,25
Σύνολο	10.623.061,04	10.669.721,65

2.9.1. Έξοδα επομένων χρήσεων

Τα έξοδα επομένων χρήσεων, αναλύονται ως κάτωθι:

Έξοδα επόμενων χρήσεων	31.12.2023	31.12.2022
-------------------------------	-------------------	-------------------

Ασφάλιστρα ακινήτων & μεταφορικών μέσων	109.957,02	43.151,36
Έξοδα επόμενης χρήσης τελών κυκλοφορίας οχημάτων	56.619,04	59.769,04
Έξοδα δημοσίων σχέσεων επόμενων σχέσεων	1.869,60	-
Σύνολο	168.445,66	102.920,40

2.9.2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα

Τα έσοδα χρήσεως εισπρακτέα, αναλύονται ως κάτωθι:

Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	31.12.2023	31.12.2022
Έσοδα από φόρους - Εισφορές - Πρόστιμα & Προσαυξήσεις	1.955.209,26	1.505.341,98
Έσοδα από Τέλη και Δικαιώματα (Παροχή Υπηρεσιών)	7.398.248,70	7.704.927,14
Έσοδα από Επιχορηγήσεις Εισπρακτέα	435.619,94	746.427,44
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών και έσοδα από δωρεές	27.592,37	6.272,85
Έσοδα κεφαλαίων εισπρακτέα	178.363,82	132.976,75
Λοιπά έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	459.581,29	470.855,09
Σύνολο	10.454.615,38	10.566.801,25

3. Κονδύλια Παθητικού

3.1. Κεφάλαιο

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	290.714.095,82	290.626.726,34
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	87.369,48
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(1.083.809,31)	-
Σύνολο	289.630.286,51	290.714.095,82

Σημειώνεται ότι:

Στην κλειόμενη χρήση ο Δήμος προέβη σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά **1.109.674,50 €**, βάσει της από 22-04-2024 και υπ' αριθμόν απόφασης 263 του Δημοτικού Συμβουλίου. Η μείωση αυτή πραγματοποιήθηκε κατόπιν νέας εξακρίβωσης της περιουσιακής κατάστασης του Δήμου και αναλύεται ως κάτωθι:

Λογαριασμός Γεν. Λογιστικής	Περιγραφή λογαριασμού	Αξία μεταβολής κεφαλαίου	Λοιπές παρατηρήσεις
41.04.00.00.007	Ειδικό Αποθεματικό Καταργούμενων Κοινόχρηστων χώρων (αρ. Εγγρ. 18303/14522/29-5-2015)	(1.109.674,50)	Οικόπεδο Αλεξ. Παπαναστασίου - 104,τ 506,00
41.04.00.00.007	Ειδικό Αποθεματικό Καταργούμενων Κοινόχρηστων χώρων (αρ. Εγγρ. 18303/14522129-5-2015)	(10.705,23)	Οικόπεδο Κοραή Αδάμ 45 τ.μ. 18,60
41.04.00.00.031	Ειδικό Αποθεματικό Προσκ. Οικοπέδου επί της οδού Κων/νου Καραμανλή 210 (τμ26,52)	15.686,58	Οικοπέδου επί της οδού Κων/νου Καραμανλή 210 (τμ26,52)
41.04.00.00.032	Ειδικό Αποθεματικό Προσκ. Οικοπέδου επί της οδού Κων/νου Καραμανλή 212 (τμ14,23)	8.417,05	Οικοπέδου επί της οδού Κων/νου Καραμανλή 212 (τμ14,23)
41.07.00.00.000	Διαφορές από Αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	(2.786,52)	Οικόπεδο επί της οδού Σαχτούρη 31
41.04.00.00.033	Ειδικό Αποθεματικό Προσκ. Οικοπέδου επί της οδού Κουρτίδη 17-19<65,50 τ.μ. (Ποσοστό συμμετοχής 50%)	15.253,31	Οικόπεδο επί της οδού Κουρτίδη 17-19 (65,50τμ)(Ποσοστό 50%)
Σύνολο		(1.083.809,31)	

3.2. Διαφορές αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων

3.2.1. Δωρεές παγίων

Το ανωτέρω κονδύλι αφορά στην αξία των παγίων που παραχωρήθηκαν δωρεάν στον Δήμο.

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	15.167.296,52	14.919.008,78
Είσπραξη νέων δωρεών	1.657.469,17	1.130.134,70
Απόσβεση	(1.356.244,41)	(881.846,96)
Υπόλοιπο Λήξης	15.468.521,28	15.167.296,52

3.2.2. Επιχορηγήσεις επενδύσεων

Το ανωτέρω κονδύλι αφορά το αναπόσβεστο υπόλοιπο των επιχορηγήσεων που έλαβε ο Δήμος, για την απόκτηση παγίων στοιχείων. Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	94.047.067,80	85.543.910,68
Είσπραξη επιχορηγήσεων	10.829.524,31	20.339.048,12

Απόσβεση	(10.663.343,94)	(9.772.179,24)
Τακτοποιητικές εγγραφές	2.307.370,00	5.957.026,30
Μεταφορά σε έσοδα για κάλυψη δαπανών	(6.366.229,57)	(7.247.971,68)
Λοιπές τακτοποιήσεις	(235.901,82)	(772.766,38)
Σύνολο	89.918.486,78	94.047.067,80

Από τον έλεγχο που διενεργήσαμε στο ανωτέρω κονδύλι, δεν κατέστη εφικτό να επαληθευτεί το ακριβές υπόλοιπο του κονδυλίου «**4. Επιχορηγήσεις επενδύσεων**», εξαιτίας του γεγονότος ότι για τις χρήσεις πριν το 2010, δεν υπήρχε αναλυτική παρακολούθηση της κάθε επιχορήγησης, ανά επιχορηγούμενο πάγιο, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτός ο ακριβής υπολογισμός των αναλογουσών αποσβέσεων των επιχορηγήσεων που θα έπρεπε να υπολογιστεί. Σχετικά με αυτό το γεγονός, έχουμε διατηρήσει επιφύλαξη στην έκθεση ελέγχου.

3.3. Ειδικά αποθεματικά

Το κονδύλι αυτό αφορά αποθεματικά κληροδοτημάτων και αποθεματικό από διαφορά αποτίμησης τίτλων στην τρέχουσα αξία τους, σχηματισθέντα σε προηγούμενες χρήσεις. Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού, καθώς και η μεταβολή του αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	4.425.547,66	4.565.223,41
Αποθεματικό από την διαφορά αποτίμησης τίτλων στην τρέχουσα αξία τους	(74.393,91)	75.574,93
Μεταφορά σε μείωση αποσβέσεων χρήσης	(255.518,04)	(234.202,07)
Έσοδα από κληροδοτήματα	210.264,02	27.509,70
Μεταφορά σε έκτακτα κέρδη	(37.895,51)	-
Έξοδα για κληροδοτήματα	(537,41)	(8.558,31)
Υπόλοιπο λήξης	4.267.466,81	4.425.547,66

3.4. Αποτελέσματα εις νέο

Το κονδύλι αφορά τα σωρευμένα αποτελέσματα του Δήμου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023. Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού, καθώς και η μεταβολή του αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων εις νέο	22.302.447,28	39.644.352,27
Υπόλοιπο ελλείμματος χρήσεως εις νέο	(18.498.839,73)	(17.341.904,99)
Σύνολο	3.803.607,55	22.302.447,28

Η κλειόμενη χρήση παρουσίασε ζημιογόνο αποτέλεσμα ποσού € **(18.498.839,73)**.

3.5. Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα

3.5.1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Στον ανωτέρω λογαριασμό καταχωρήθηκε, η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για συνταξιοδότηση, βάσει των διατάξεων του Ν.3584/07, άρθρο 204 και του Ν.1188/81. Το ποσό της αποζημίωσης για κάθε άτομο δε μπορεί να υπερβεί σε σύνολο τις **15.000,00 €** (Ν.3144/03 άρθρο 21 παρ.13). Η καταβαλλόμενη αποζημίωση ισούται με το 50% της κανονικής αποζημίωσης εφόσον ο δικαιούχος έχει επικουρική ασφάλιση (και με το 60% για τους μη επικουρικά ασφαλισμένους). Με το ΦΕΚ 93/14-04-2014 (Τεύχος Α'), άρθρο 29 ορίσθηκε για το προσωπικό που μεταφέρθηκε από Δημοτικές επιχειρήσεις σε Δήμους και Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, ότι τελικά συνυπολογίζεται η προϋπηρεσία τους για την καταβολή της αποζημίωσης του άρθρου 204 του Ν. 3584/2007. Ο υπολογισμός πραγματοποιείται στις τακτικές αποδοχές συν το επίδομα τέκνων (βάσει ενιαίου μισθολογίου-εφαρμογή από 01/11/2011 Ν.4024/27.10.2011)

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύονται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Υπόλοιπο έναρξης	5.588.566,55	5.342.826,10
Πρόβλεψη χρήσης	-	245.740,45
Αναστροφή πρόβλεψης	(413.020,16)	-
Υπόλοιπο λήξης	5.175.546,39	5.588.566,55

3.5.2. Λοιπές προβλέψεις

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού και η κίνηση της χρήσης αναλύονται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις	10.761.037,73	7.319.363,93
Λοιπές έκτακτες προβλέψεις	6.976.839,80	6.976.839,80
Σύνολο	17.737.877,53	14.296.203,73

Σημειώνουμε ότι:

- Κατά την κλειόμενη χρήση διενεργήθηκαν πρόσθετες προβλέψεις συνολικού ποσού **3.441.673,80 €**. Μέρος αυτών των προβλέψεων ποσού **1.522.479,51 €** αφορούν πρόβλεψη για δικαστικές αποφάσεις σύμφωνα με τους πίνακες της νομικής υπηρεσίας ενώ το υπόλοιπο ποσό **1.919.194,29 €** αφορά τον λογαριασμό Απαλλοτριώσεις Οικοπέδων & Εδαφικών Εκτάσεων (Απαιτητές σε επόμενη χρήση) όπως αναλύθηκε ανωτέρω στην παράγραφο **2.3.13** της παρούσης.
- Οι δικαστικές αντιδικίες που εκκρεμούν σε βάρος του Δήμου δεν σημαίνουν κατ' ανάγκην ότι θα προκύψουν εκροές οικονομικών πόρων από την πλευρά του. Σε πολλές περιπτώσεις, ακόμα και όταν υπάρχει η πιθανότητα εκροών, αυτές δεν μπορούν να εκτιμηθούν με

αξιόπιστο τρόπο, γεγονός που δεν επιτρέπει το σχηματισμό πρόβλεψης για μελλοντικά έξοδα. Οι βασικές εκτιμήσεις σχετικά με την έκβαση μιας δικαστικής υπόθεσης γίνονται από τους νομικούς συμβούλους του Δήμου. Ωστόσο, η τελική εκτίμηση σχετικά με το σχηματισμό πρόβλεψης είναι αρμοδιότητα της Διοίκησης και υπόκειται και στον έλεγχο των Ελεγκτών.

- Αναφορικά με τις δικαστικές απαιτήσεις του Δήμου, εκτός εάν έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση, τυχόν πιθανές εισροές δεν καταχωρούνται ως απαιτήσεις. Αυτό συμβαίνει επειδή οι δικαστικές διεκδικήσεις συχνά χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου ο Δήμος εμπλέκεται σε πλήθος και σημαντικές δικαστικές διαμάχες.
- Για τον έλεγχο του κονδυλίου λάβαμε την από 19 Απριλίου 2024, επιστολή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Νομικής υποστήριξης του Δήμου.

3.6. Υποχρεώσεις

Το σύνολο των υποχρεώσεων ανέρχεται σε:

	31.12.2023	31.12.2022
Σύνολο υποχρεώσεων	56.570.674,31	44.978.639,61

3.6.1. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

3.6.1.1. Δάνεια Τράπεζων

Στις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις παρακολουθείτε το μέρος των δανείων, το οποίο είναι πληρωτέο μετά το τέλος της επόμενης χρήσης, το υπόλοιπο μέρος παρακολουθείται στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση» [Σημείωση 3.6.2.4].

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Δανειακές υποχρεώσεις	44.215.923,92	35.768.760,15

Η ανάλυση των δανείων ανά πιστωτικό ίδρυμα αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων	23.425.555,85	14.873.952,22
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	20.000.000,00	20.000.000,00
Τράπεζα Πειραιώς	790.368,07	894.807,93
Σύνολο	44.215.923,92	35.768.760,15

Σημειώνουμε ότι:

- Εντός της κλειόμενης χρήσης, μεταξύ άλλων, ο Δήμος έλαβε μακροπρόθεσμο δάνειο από το «Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων» συνολικού ύψους **9.623.640,00 €**.

Το δάνειο αυτό λήφθηκε στα πλαίσια του Ν.4635/2019 α. 130 παρ.5, και αφορά την ολοκλήρωση της δράσης «**Γωνίες ανακύκλωσης του Δήμου Θεσσαλονίκης**».

- Για την επιβεβαίωση του υπολοίπου των τραπεζών την 29/12/2023, αποστείλαμε επιβεβαιωτικές επιστολές στα πιστωτικά ιδρύματα. Λάβαμε από όλες απαντητικές επιστολές και από την εξέτασή τους δεν προέκυψαν διαφορές.
- Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τον Ν.5003/2022 (ΦΕΚ 230 Α'/ 14.12.2022), έχει ανασταλεί η καταβολή των δόσεων των δανείων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Παρά ταύτα, μέχρι και σήμερα, το «Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων» δεν έχει ενημερώσει τα αντίστοιχα extraits και τους τοκοχρεωλυτικούς πίνακες, γεγονός που καθιστά δυσκολότερη την άμεση παρακολούθηση των οφειλών.

Ωστόσο, κατά τον έλεγχο του υποστηρικτικού υλικού για την εύλογη παρουσίαση του υπολοίπου των δανείων, δεν παρατηρήθηκαν διαφορές. Συνεπώς, αν και υπάρχει καθυστέρηση από το Ταμείο στην παροχή των επικαιροποιημένων στοιχείων, η πληροφόρηση που παρέχεται σχετικά με τις οφειλές θεωρείται επαρκής και αξιόπιστη, όπως παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου. Συνιστάται να παρακολουθείται η κατάσταση από τη Διοίκηση, ώστε να διασφαλιστεί η έγκαιρη ενημέρωση των λογαριασμών μόλις τα στοιχεία αυτά καταστούν διαθέσιμα, καθώς αυτό θα διευκολύνει την ακριβή παρακολούθηση των υποχρεώσεων του Δήμου και την κατάλληλη διαχείρισή τους στο μέλλον.

3.6.2. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

3.6.2.1. Προμηθευτές

Το κονδύλι αυτό αντιπροσωπεύει τις υποχρεώσεις του Δήμου προς προμηθευτές και λοιπούς τρίτους (πιστωτές). Περιλαμβάνει οφειλές που προκύπτουν από αγορές αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλη υποχρέωση που σχετίζεται με συναλλαγές του Δήμου με εξωτερικούς φορείς. Η σωστή και έγκαιρη καταγραφή και διαχείριση των υποχρεώσεων προς προμηθευτές είναι κρίσιμη για την ομαλή οικονομική λειτουργία του Δήμου, καθώς συμβάλλει στη διατήρηση της ρευστότητάς του και στη διατήρηση καλών σχέσεων με τους εξωτερικούς συνεργάτες και προμηθευτές.

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Υποχρεώσεις σε προμηθευτές	<u>7.602.540,09</u>	<u>5.377.841,44</u>

Στα πλαίσια του ελέγχου μας για την επαλήθευση του υπολοίπου της κλειόμενης χρήσης, αποστείλαμε 16 επιβεβαιωτικές επιστολές συνολικού ποσού υποχρεώσεων **4.623.937,56 €** ή το 52,56% των συνολικών υποχρεώσεων. Λάβαμε συνολικά 8 επιστολές ή 76,16% επί του δείγματος

και οι οποίες συμφωνούν με τα υπόλοιπα. Για τα υπόλοιπα των προμηθευτών, για τα οποία δεν λάβαμε απαντήσεις, διενεργήσαμε εναλλακτικές διαδικασίες για την επιβεβαίωση αυτών.

3.6.2.2. Υποχρεώσεις από φόρους τέλη

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Υποχρεώσεις από φόρους Τέλη	<u>716.613,35</u>	<u>329.590,19</u>

Η περαιτέρω ανάλυση του λογαριασμού και των υπο-κονδυλίων που περιλαμβάνει αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Φόροι - Τέλη αμοιβών προσωπικού	48.775,26	23.944,03
Φόροι - Τέλη αμοιβών τρίτων	5.380,70	10.973,94
Λογαριασμός εκκαθάρισης φόρων - τελών ετήσιας δήλωσης φόρου εισοδήματος	50.815,26	4.777,94
Φόρος τόκων	1.541,25	9.994,52
Χαρτόσημο και ΟΓΑ τόκων	369,90	2.398,67
Χαρτόσημο και Φόρος εισοδήματος από οικοδομές	68.003,28	67.226,20
Λοιπές κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου	2.293,07	1.149,21
Φόρος αμοιβών	62.370,62	60.635,72
Φόρος προμηθευτών	477.064,01	148.489,96
Σύνολο	<u>716.613,35</u>	<u>329.590,19</u>

Σημειώνουμε ότι:

- Από τον έλεγχο μας, διαπιστώσαμε ότι οι οφειλές του Δήμου προς το Ελληνικό Δημόσιο, με ημερομηνία 31.12.2023, αποδόθηκαν εμπρόθεσμα εντός της επόμενης χρήσης, τηρώντας τις προβλεπόμενες προθεσμίες και διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τις φορολογικές υποχρεώσεις, με την επιφύλαξη της κατωτέρω παραγράφου.
- Ο Δήμος φορολογείται για τα έσοδά του, από κεφάλαιο και ακίνητη περιουσία (όπως εκμίσθωση και δωρεάν παραχώρηση), σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΟΛ.1217/ 24.9.2015, που αναφέρεται στις τροποποιήσεις του Ν.4336/2015 στο Ν.4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος).
- Σε βάρος του Δήμου Θεσσαλονίκης υπάρχει, από προηγούμενα έτη, πράξη καταλογισμού με την οποία οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές απαιτούν φόρους και τέλη που δεν έχουν αποδοθεί. Για το συγκεκριμένο θέμα ο Δήμος έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για μέρος του κεφαλαίου που προέκυψε από τον καταλογισμό ύψους **6.976.839,80 €**, αλλά δεν έχει προβεί σε σχηματισμό πρόβλεψης για το σύνολο της οφειλής. Να σημειωθεί ότι ο Δήμος έχει

προσβάλει την συγκεκριμένη απόφαση μέσω δικαστικών ενεργειών (ένδικο μέσα) και εκκρεμεί η έκδοση οριστικής απόφασης. Επιπρόσθετα, με έκδοση συγκεκριμένων αποφάσεων έχει πετύχει την αναστολή εκτέλεσης των αναγκαστικών μέτρων που προκύπτουν από τις συγκεκριμένες οφειλές. Το συνολικό ποσό της οφειλής κατά την χορήγηση της παρούσης ανέρχεται σε 25,2 εκ. € περίπου. Αναφορικά με τα ανωτέρω, έχουμε εκφράσει σχετική επιφύλαξη στην Έκθεση Ελέγχου «7. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή».

- Από την εξέταση των μηνιαίων αναφορών της εφορίας για τον Δήμο Θεσσαλονίκης και τα έγγραφα που μας κοινοποιήθηκαν από την νομική υπηρεσία προκύπτει ότι ο Δήμος μπορεί να διεκδικήσει την επιστροφή οφειλών (Φ.Π.Α., Κ.Β.Σ. & Χαρτόσημο) που του καταλογίστηκαν και τις οποίες εξόφλησε σε προηγούμενες χρήσεις. Αυτό προέκυψε καθώς οι συγκεκριμένοι καταλογισμοί, κατόπιν δικαστικών αποφάσεων, κρίθηκαν λαθεμένοι και η εφορία υποχρεούται να επιστρέψει εντόκως τα συγκεκριμένα ποσά.

Ήδη, πριν τη χορήγηση της παρούσης ο Δήμος μέσω του λογιστηρίου έχει καταθέσει αίτημα συμψηφισμού με τρέχουσες οφειλές στην ΑΑΔΕ για ποσό 144.000 € περίπου ενώ για ποσό 2,85 εκ. € περίπου απέστειλε στις 31/10/2024 με Α.Π. 254589 έγγραφο προς το ΚΕ.ΒΕΙΣ. (Κέντρο Βεβαίωσης και Είσπραξης) Θεσσαλονίκης για να αιτηθεί την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- Συμπερασματικά, για τις οφειλές και επιστροφές φόρων, προκύπτει ότι εκκρεμεί μια συνολική εκκαθάριση των οφειλών και επιστροφών από και προς τις φορολογικές αρχές ώστε να υπάρχει μια ακριβής εικόνα των φορολογικών υποχρεώσεων.

3.6.2.3. Ασφαλιστικοί οργανισμοί

Στον ανωτέρω λογαριασμό παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις του Δήμου προς ασφαλιστικούς οργανισμούς για εργοδοτικές εισφορές και κρατήσεις που προέρχονται από τη μισθοδοσία του προσωπικού & των αιρετών.

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	175.639,08	172.876,15

Η περαιτέρω ανάλυση του λογαριασμού και των υπο-κονδυλίων που περιλαμβάνει αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Ε.Φ.Κ.Α.	174.420,15	171.776,68
Λοιπά ταμεία	1.218,93	1.099,47
Σύνολο	175.639,08	172.876,15

Από τον έλεγχο μας, διαπιστώσαμε ότι οι οφειλές του Δήμου προς τα ασφαλιστικά ταμεία, με ημερομηνία 31.12.2023, αποδόθηκαν εμπρόθεσμα εντός της επόμενης χρήσης, τηρώντας τις προβλεπόμενες προθεσμίες και διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις.

3.6.2.4. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση

Οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις που είναι πληρωτέες στην επόμενη χρήση αφορούν τις δόσεις των δανείων που έχουν συναφθεί από τον Δήμο και που πρόκειται να καταστούν απαιτητές εντός της επόμενης οικονομικής χρήσης. Αυτές οι υποχρεώσεις μεταφέρονται από τις μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, καθώς πρόκειται να εξοφληθούν στο άμεσο μέλλον, βάσει των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων των συμβάσεων των δανείων.

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	1.302.568,38	290.955,81

3.6.2.5. Πιστωτές διάφοροι

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Πιστωτές διάφοροι	2.557.389,49	3.038.615,87

Η περαιτέρω ανάλυση του λογαριασμού και των υπο-κονδυλίων που περιλαμβάνει αναλύεται ως κάτωθι:

	31.12.2023	31.12.2022
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	515.414,37	393.487,99
Δικαιούχοι αμοιβών	11.378,03	5.883,73
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό Δημοσίου και τρίτων	463.848,01	413.407,32
Επιχορηγήσεις σε τρίτους	17.200,00	48.060,00
Δικαιούχοι μη εμφανισθεισών επιταγών	1.064,61	717,23
Δικαιούχοι δικαστικών αποφάσεων	14.243,50	25.075,36
Δικαιούχοι Απαλλοτριώσεων	236.652,23	196.995,07
Άγνωστοι καταθέτες	380.212,79	1.953.059,54
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	917.375,95	1.929,63
Σύνολο	2.557.389,49	3.038.615,87

3.7. Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

3.7.1. Έσοδα επόμενων χρήσεων

	31.12.2023	31.12.2022
Έσοδα επομένων χρήσεων	267.886,62	248.011,00
Σύνολο	267.886,62	248.011,00

Το σύνολο του ανωτέρου λογαριασμού αφορά έσοδα από προεισπραχθέντα μισθώματα.

3.7.2. Έξοδα χρήσεως δουλευμένα

	31.12.2023	31.12.2022
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	5.544.418,60	4.168.786,91
Σύνολο	5.544.418,60	4.168.786,91

Ο λογαριασμός αναλύεται περαιτέρω ως εξής:

	31.12.2023	31.12.2022
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	43.811,05	40.706,50
Τόκοι δανείων	1.675.422,84	1.178.172,03
Δεδουλεμένες αμοιβές προσωπικού	11.001,94	5.786,84
Δεδουλεμένες αμοιβές αιρετών και τρίτων	467.889,73	461.123,09
Δεδουλεμένα έξοδα για παροχές τρίτων	1.251.387,62	2.223.079,64
Δεδουλεμένα έξοδα για φόρους - τέλη	11.433,86	18.075,73
Δεδουλεμένα έξοδα για διάφορα έξοδα	1.869.855,96	165.680,44
Δεδουλεμένα έξοδα για εισφορές σε σχολικά ταμεία	205.847,36	-
Δεδουλεμένα ανόργανα έξοδα	7.768,24	2.788,39
Δεδουλεμένα ανόργανα έξοδα προηγούμενων χρήσεων	-	73.374,25
Σύνολο	5.544.418,60	4.168.786,91

Μέρος του κονδυλίου «Δεδουλεμένα έξοδα για διάφορα έξοδα», περιλαμβάνει και το τέλος ταφής του δεύτερου [Β'] εξαμήνου του 2023, το οποίο όμως τιμολογήθηκε στην χρήση 2024.

4. Κονδύλια αποτελεσμάτων χρήσεως

4.1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	51.054.854,51	49.788.729,00
Σύνολο	51.054.854,51	49.788.729,00

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	29.919.659,75	30.077.048,01
Λοιπά τέλη και δικαιώματα	16.534.746,50	14.896.441,13
Έσοδα νεκροταφείων	2.144.543,15	2.236.852,00
Έσοδα δημοτικής αγοράς	59.786,32	62.349,29
Έσοδα από εκμετάλλευση εδάφους, υπεδάφους & Θαλάσσης	1.922.737,75	1.900.644,85
Έσοδα από ψυχαγωγικές δραστηριότητες	44.391,65	77.599,40
Έσοδα για κάλυψη δαπανών παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτων	220.783,54	212.765,25
Έσοδα από αναγκαστική προσκύρωση λόγω ρυμοτομίας οικοπέδων και λοιπών ακινήτων	208.205,85	325.029,07
Σύνολο	51.054.854,51	49.788.729,00

Σημειώνουμε ότι, η καθυστέρηση στη βεβαίωση των χρηματικών καταλόγων δημιουργεί προβλήματα, καθώς κατά την καταχώρηση των εσόδων πολλές φορές είτε το κατάστημα έχει σταματήσει τη λειτουργία του, είτε έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στην ιδιοκτησία, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην είσπραξη των αντίστοιχων εσόδων.

Συνιστούμε στο Δήμο να προχωρά στην έκδοση βεβαιωτικών – χρηματικών καταλόγων για τα δουλευμένα έσοδα κάθε χρήσης άμεσα. Η έγκαιρη βεβαίωση των απαιτήσεων όχι μόνο διευκολύνει τη ροή των εσόδων, αλλά παρέχει επίσης στο Δήμο τη δυνατότητα άσκησης πίεσης για την είσπραξη αυτών των απαιτήσεων, μέσω της άρνησης χορήγησης οποιασδήποτε μορφής αδειών σε μη συνεπείς οφειλέτες. Αυτό θα ενισχύσει τη ρευστότητα του Δήμου και θα συμβάλει στην αποφυγή διαφυγόντων εσόδων ή στην παραγραφή των απαιτήσεων.

4.2. Έσοδα από φόρους – εισφορές – πρόστιμα – προσαυξήσεις

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Έσοδα από φόρους	11.411.416,08	9.760.135,88
Σύνολο	11.411.416,08	9.760.135,88

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αυτοτελείς φόροι	7.282.294,35	7.113.898,72
Εισφορές	569.969,05	198.315,77
Προσαυξήσεις	643.978,64	496.126,67
Πρόστιμα	2.813.034,04	1.842.344,72
Παράβολα	102.140,00	109.450,00
Σύνολο	11.411.416,08	9.760.135,88

Για τις κατηγορίες εσόδων **4.1** και **4.2** θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με την έκθεση της Οικονομικής Επιτροπής γίνεται συντονισμένη προσπάθεια ώστε να επιταχυνθούν οι βεβαιώσεις εσόδων για τα ανείσπρακτα ανταποδοτικά τέλη και τα μη βεβαιωμένα πρόστιμα Κ.Ο.Κ.. Οι κατάλογοι που πρέπει να συνταχθούν αφορούν τα έτη 2019 – 2023. Μέχρι τη σύνταξη της παρούσης έχει ξεκινήσει η διαδικασία αποστολής ηλεκτρονικών ειδοποιητηρίων μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail) προς τους οφειλέτες ενώ παράλληλα προχωρούν οι βεβαιώσεις των εσόδων από το αρμόδιο τμήμα.

Τα ποσά είναι ακόμα υπό επεξεργασία αλλά αναμένονται να φτάσουν περί τα **10,5 εκ. €** περίπου για τα ανταποδοτικά τέλη και περί τα **5,5 εκ. €** περίπου για τα πρόστιμα ΚΟΚ. Η προσδοκία εισπραξιμότητας, της Διοίκησης, από τις εν λόγω ειδοποιήσεις και βεβαιώσεις αναμένεται να φτάσει έως **15%**. Ανάλογα με το πραγματικό ποσοστό εισπραξιμότητας που θα επιτευχθεί, τα συγκεκριμένα ποσά θα αξιολογηθούν ως υπόλοιπα οφειλετών κατά την επόμενη διαχειριστική χρήση, ήτοι 1.1 – 31.12.2024 και ενδεχομένως να επηρεάσουν τον υπολογισμό της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων.

4.3. Τακτικές επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Τακτικές επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό	49.960.691,16	48.133.128,06
Σύνολο	49.960.691,16	48.133.128,06

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
ΚΑΠ - Κάλυψη γενικών αναγκών (α.25 Ν.1828/89)	42.724.226,81	41.188.155,34

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
ΚΑΠ - Κάλυψη δαπανών καταβολής μισθωμάτων σχολικών κτηρίων	3.011.900,00	1.013.460,83
ΚΑΠ - Κάλυψη λειτουργικών αναγκών των σχολείων Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης [α.55 Ν.194]	2.209.861,16	3.103.575,00
Επισκευή και συντήρηση σχολικών κτηρίων [α.13 Ν.2880/2001]	662.500,00	662.900,00
Έσοδα από πιστώσεις ΣΑΤΑ για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών	1.352.203,19	2.165.036,89
Σύνολο	49.960.691,16	48.133.128,06

4.4. Λειτουργικά έξοδα και ανάλυση αυτών

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Σύνολο εξόδων	152.012.636,53	148.927.178,85
Σύνολο	152.012.636,53	148.927.178,85

Τα κέντρα κόστους αναλύονται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	109.022.866,00	105.633.039,28
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	42.899.566,10	43.197.284,38
Έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων	90.204,43	96.855,19
Σύνολο	152.012.636,53	148.927.178,85

Το κόστος αγαθών και υπηρεσιών αφορά τα άμεσα έξοδα που απαιτούνται προκειμένου ο Δήμος να εκπληρώνει τον σκοπό του. Τέτοια είδους κόστη αφορούν κυρίως δαπάνες μισθοδοσίας, δαπάνες ηλεκτροφωτισμού, υποχρεώσεις σε τρίτους, καθώς και υποχρεωτικές εισφορές προς τρίτους καθώς και μέρος των αποσβέσεων των παγίων στοιχείων.

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας αφορούν κυρίως δαπάνες μισθοδοσίας Δημάρχου, αιρετών και διοικητικών υπαλλήλων καθώς και πάσης φύσεως έξοδα που συνδέονται με την δραστηριότητα αυτών.

Τα έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων καταχωρούνται δαπάνες δεξιώσεων και εθνικών ή τοπικών εορτών.

Αναλυτικότερα η επιμέρους ανάλυση των εξόδων που συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω κέντρα κόστους αναλύεται ως εξής:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αναλώσεις αποθεμάτων	4.886.461,73	4.248.178,88

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Ιδιόχρηση - Λοιπά τεκμαρτά έσοδα	(18.665,41)	(11.607,45)
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	71.073.080,81	74.363.767,56
Αμοιβές και έξοδα αιρετών και τρίτων	4.617.296,16	4.916.303,89
Παροχές τρίτων	17.673.409,93	20.762.451,93
Φόροι - Τέλη	263.262,39	236.150,02
Διάφορα έξοδα	23.680.818,35	15.160.211,52
Αποσβέσεις	22.477.555,26	20.255.851,87
Παροχές - Χορηγίες - Επιχορηγήσεις - Επιδότησεις - Δωρεές	7.359.417,31	8.750.130,18
Προβλέψεις	-	245.740,45
Σύνολο	<u>152.012.636,53</u>	<u>148.927.178,85</u>

Κατωτέρω παρουσιάζουμε αναλυτικά τα έξοδα ανά κατηγορία εξόδων:

Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αποδοχές υπαλλήλων	57.409.519,60	59.592.452,77
Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	13.095.966,59	13.979.934,67
Παρεπόμενες παροχές και λοιπά έξοδα	562.876,92	788.920,14
Δαπάνες πρόσληψης, εκπαίδευσης & επιμόρφωσης	4.717,70	2.459,98
Σύνολο	<u>71.073.080,81</u>	<u>74.363.767,56</u>

Αμοιβές και έξοδα αιρετών και τρίτων	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών	182.978,71	208.314,31
Δαπάνες αιρετών	342.038,47	327.706,68
Εργοδοτικές εισφορές επί δαπανών αιρετών	55.423,47	58.639,24
Αμοιβές και έξοδα μη ελευθέρων επαγγελματιών	2.749.508,47	3.112.339,27
Λοιπές αμοιβές τρίτων	1.287.347,04	1.209.304,39
Σύνολο	<u>4.617.296,16</u>	<u>4.916.303,89</u>

Παροχές τρίτων	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Ηλεκτρικό ρεύμα (Φωτισμού)	3.297.312,04	4.574.950,74
Τηλεπικοινωνίες	603.136,01	683.947,73
Ενοίκια - Μισθώματα	1.786.709,74	1.617.491,12
Ασφάλιστρα	287.421,30	307.162,62
Επισκευές και συντηρήσεις	6.683.969,93	7.666.684,47
Λοιπές παροχές τρίτων	5.014.860,91	5.912.215,25
Σύνολο	<u>17.673.409,93</u>	<u>20.762.451,93</u>

Φόροι - Τέλη	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Τέλη κυκλοφορίας	-	77.572,54

ΕΝΦΙΑ	77.787,04	
Λοιποί φόροι - τέλη	185.475,35	158.577,48
Σύνολο	263.262,39	236.150,02

Διάφορα έξοδα	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Οδοιπορικά Έξοδα, Αποζημίωση Μετακινήσεως και Έξοδα Ταξιδιών	128.350,27	122.104,33
Δημόσιες Σχέσεις (Έξοδα Εκθέσεων, Προβολής και Διαφήμισης)	153.947,69	199.419,87
Συνδρομές	61.868,39	59.328,89
Έντυπα και Γραφική ύλη	17.272,40	15.317,55
Υλικά Άμεσης Αναλώσεως	153.557,95	104.181,28
Έξοδα Δημοσιεύσεων	37.281,84	61.059,01
Έξοδα Καλλιτεχνικών, Αθλητικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων	5.280.005,17	2.612.327,84
Δαπάνες Κατασκηνώσεων - Εξοχών και Συσσιτίων	1.165.287,69	1.031.338,06
Υποχρεωτικές Εισφορές Ο.Τ.Α.	8.885.719,64	4.790.509,38
Έξοδα Εκμετάλλευσης Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας του Δήμου	-	248,00
Προαιρετικές Δαπάνες Ο.Τ.Α.	4.798.031,32	4.336.047,00
Διάφορα Έξοδα	2.999.495,99	1.828.330,31
Σύνολο	23.680.818,35	15.160.211,52

Αποσβέσεις	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Κτηρίων & Τεχνικών έργων	4.958.335,82	4.887.354,53
Μηχανημάτων, τεχνικών έργων - μηχανολογικού εξοπλισμού	722.081,46	614.268,73
Μεταφορικών μέσων	1.794.023,13	1.695.966,32
Επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	2.032.249,60	1.075.020,22
Ασώματων ακινητοποιήσεων & εξόδων πολυετούς απόσβεσης	6.744.308,24	5.385.906,96
Παγίων εγκαταστάσεων κοινής χρήσεως	6.226.557,01	6.597.335,11
Σύνολο	22.477.555,26	20.255.851,87

Παροχές - Χορηγίες - Επιχορηγήσεις - Επιδότησεις - Δωρεές	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Επιχορηγήσεις σε ΝΠΔΔ & Οργανισμούς του Δήμου	4.584.781,34	5.053.181,92
Εισφορές σε σχολικά ταμεία και εκκλησιαστικούς οργανισμούς	2.774.635,97	3.696.948,26
Σύνολο	7.359.417,31	8.750.130,18

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Προβλέψεις		
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	-	245.740,45
Σύνολο	-	245.740,45

4.5. Άλλα έσοδα

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Άλλα έσοδα	13.815.010,90	12.017.592,54
Σύνολο	13.815.010,90	12.017.592,54

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται περαιτέρω ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Από Εθνικούς πόρους	1.157.165,55	4.226.692,42
Από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα	1.991.772,50	500.000,00
Λοιπές επιχορηγήσεις	8.274.491,37	7.137.625,49
Λοιπά άλλα έσοδα	2.391.581,48	153.274,63
Σύνολο	13.815.010,90	12.017.592,54

4.6. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Πιστωτικοί τόκοι	356.148,59	441.797,97
Σύνολο	356.148,59	441.797,97

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Τόκοι χρηματικών καταθέσεων σε τράπεζες	356.148,59	441.797,97
Σύνολο	356.148,59	441.797,97

Διενεργήσαμε δειγματοληπτικό έλεγχο των ανωτέρω λογαριασμών των οργανικών εξόδων προς επιβεβαίωση:

1. Της πραγματοποίησης του εσόδου βάσει των σχετικών δικαιολογητικών (γραμμάτια είσπραξης, αποφάσεις επιχορηγήσεων, βεβαιωτικούς καταλόγους),

2. Την τήρηση της αρχής του δεδουλευμένου.

Επίσης, διενεργήσαμε συμφωνία των επιχορηγήσεων με την αντίστοιχη επιστολή που λάβαμε από το Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Από τον έλεγχό μας δεν προέκυψαν θέματα αναφορικά με τα κονδύλια αυτά.

4.7. Προβλέψεις υποτιμήσεως τίτλων & χρεογράφων

Στην κλειόμενη χρήση πραγματοποιήθηκε αναστροφή πρόβλεψης για τους τίτλους που κατέχει ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Ως εκ τούτου, το κονδύλι των «**Προβλέψεων υποτιμήσεως τίτλων & χρεογράφων**» δεν επιβαρύνθηκε για την τρέχουσα χρήση.

4.8. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.162.599,61	1.189.907,58
Σύνολο	1.162.599,61	1.189.907,58

Το υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού αναλύεται περαιτέρω ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Τόκοι & έξοδα για απόκτηση επενδυτικών αγαθών	366.368,14	370.823,65
Τόκοι & έξοδα δανείων για λειτουργικές δαπάνες	476.063,90	509.385,41
Αμοιβές και προμήθειες τραπεζών	320.167,57	309.698,52
Σύνολο	1.162.599,61	1.189.907,58

Διενεργήσαμε δειγματοληπτικό έλεγχο των ανωτέρω λογαριασμών των οργανικών εξόδων προς επιβεβαίωση:

1. Της πραγματοποίησης του εξόδου βάσει των σχετικών δικαιολογητικών (Μισθοδοτικές καταστάσεις, εντάλματα πληρωμών, τιμολόγια συμβάσεις προμηθευτών κ.λ.π.)
2. Την τήρηση της αρχής του δεδουλευμένου.

Από τον έλεγχό μας δεν προέκυψαν θέματα αναφορικά με τα κονδύλια αυτά.

4.9. Έκτακτα αποτελέσματα

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	12.550.104,74	10.878.177,18
Έκτακτα κέρδη	102.448,03	993,58
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	10.427.224,52	10.430.802,85
Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	526.080,30	225,04
	23.605.857,59	21.310.198,65
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	776.570,07	416.225,75
Έκτακτες ζημιές	340.335,89	340.265,14
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	459.237,86	610.572,01
Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	13.896.918,69	7.256.943,89
	15.473.062,51	8.624.006,80
Σύνολο	8.132.795,08	12.686.191,85

Τα υπόλοιπα των ανωτέρω λογαριασμών αναλύονται ως κάτωθι:

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα		
Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων	10.658.844,47	9.772.179,24
Αναλογούσες στη χρήση αποσβέσεις δωρεών	1.356.244,40	881.846,96
Έσοδα από παραγραφή απαιτήσεων	9.999,70	-
Λοιπά έκτακτα έσοδα	525.016,17	224.150,98
Σύνολο	12.550.104,74	10.878.177,18

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Έκτακτα κέρδη		
Κέρδη από εκποίηση μηχανημάτων τεχνικών εγκαταστάσεων	64.552,52	993,58
Λοιπά έκτακτα κέρδη	37.895,51	-
Σύνολο	102.448,03	993,58

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων		
Τακτικά έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών που βεβαιώνονται και εισπράττονται για πρώτη φορά	6.575.111,23	5.168.087,07
Έκτακτα έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών που βεβαιώνονται και εισπράττονται για πρώτη φορά	2.642.266,47	4.257.848,36
Διαφορές σε προηγούμενη χρήση αναλογουσών επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων	4.499,47	53.628,87
Επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών	69.382,28	350.380,94
Επιστροφή εν γένει χρημάτων	1.135.965,07	600.857,61
Σύνολο	10.427.224,52	10.430.802,85
Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων		
	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Έσοδα από Προβλέψεις για Αποζημίωση Προσωπικού λόγω εξόδου από την Υπηρεσία	413.020,16	-
Από Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις	92,17	225,04
Έσοδα από προβλέψεις συμμετοχών σε επιχειρήσεις	112.967,97	-
Σύνολο	526.080,30	225,04
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα		
	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων χρήσης	29.308,18	240,00
Φορολογικά Πρόστιμα και Προσαυξήσεις Χρήσης	89.406,21	-
Τόκοι υπερημερίας χρήσης	647.709,13	415.880,62
Λοιπά έκτακτα ανόργανα έξοδα	10.146,55	105,13
Σύνολο	776.570,07	416.225,75
Έκτακτες ζημίες		
	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Ζημίες από εκποιήσεις ακινήτων	8.808,93	4.134,26
Ζημίες από διαγραφές χρηματικών καταλόγων (ΠΟΕ)	331.526,69	336.118,72
Λοιπές έκτακτες ζημίες	0,27	12,16
Σύνολο	340.335,89	340.265,14
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων		
	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022

Αμοιβές & έξοδα προσωπικού παρελθόντων ετών	-	73.055,57
Αμοιβές Αιρετών και Τρίτων	46.805,42	-
Λοιπά έξοδα προηγούμενων χρήσεων	73.318,92	14,94
Επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων λοιπών εσόδων	339.113,52	537.501,50
Σύνολο	459.237,86	610.572,01

Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	-	1.657.339,44
Λοιπές Έκτακτες Προβλέψεις	1.522.479,51	-
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις & δάνεια	12.374.439,18	5.599.604,45
Σύνολο	13.896.918,69	7.256.943,89

5. Λοιπές πληροφορίες

1. Εγγυητικές επιστολές

Οι ενεργές εγγυητικές επιστολές, τις οποίες έχει ο Δήμος Θεσσαλονίκης, βάσει των στοιχείων που λάβαμε από την ταμειακή υπηρεσία ανέρχονται σε **19.575.039,95 €**. Η ημερολογιακή τους ανάλυση, ανά περίοδο πέντε ετών, καθώς και το είδος της εγγυητικής, αναλύονται κατωτέρω:

Ημερομηνία έκδοσης	31.12.2023
1967 – 1971	1.071,16
1972 – 1976	11,74
1982 – 1986	14,67
1987 – 1991	283.536,31
1992 – 1996	70.193,69
1997 – 2001	49.822,45
2002 – 2006	1.070.931,34
2007 – 2011	3.751.069,85
2012 – 2016	995.615,89
2017 – 2021	8.110.256,10
2022 – 2023	5.242.516,75
Σύνολο	19.575.039,95

Είδος Εγγυητικής	31.12.2023
Καλής εκτέλεσης	18.382.969,33
Συμμετοχή σε διαγωνισμό	615.160,11
Γραμ. Συστασ. Παρακ ΑΤ.	31.980,09
Ανάληψη κρατήσεων	7.043,66
Αντικατάστασης Κρατήσεων	6.119,49
Χωρίς Χαρακτηρισμό	531.767,27
Σύνολο	19.575.039,95

Σημειώνουμε ότι:

- Από την επισκόπηση των χρονολογίων έκδοσης των εγγυητικών επιστολών, διαπιστώσαμε ότι ένας σημαντικός αριθμός αυτών χρήζει τακτοποίησης καθώς έχουν λήξει. Σύμφωνα με την ενημέρωση που λάβαμε από την ταμειακή υπηρεσία, διαγραφές πραγματοποιούνται μόνο όταν η υπηρεσία ενημερώνεται αρμοδίως για την κατάπτωση, ολοκλήρωση ή λήξη της κάθε εγγυητικής επιστολής.
- Προτείνουμε, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαχειριστικής διαφάνειας και της ορθής οικονομικής διαχείρισης, να παρακολουθούνται συστηματικά οι ημερομηνίες λήξης των εγγυητικών επιστολών. Μετά την ημερομηνία λήξης, παύει να υπάρχει έννομο συμφέρον διεκδίκησης, γεγονός που θα πρέπει να οδηγεί αυτόματα στην έναρξη της διαδικασίας διαγραφής της εγγυητικής επιστολής από το «μητρώο» εγγυητικών επιστολών. Αυτή η διαδικασία θα εξασφαλίσει την ορθή αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης των εγγυητικών και θα μειώσει τυχόν γραφειοκρατικά βάρη ή σφάλματα, που ενδέχεται να προκύψουν από την παραμονή παρωχημένων εγγυητικών στο μητρώο.

2. Ένορκη Διοικητική Εξέταση – Κοιμητήρια Θεσσαλονίκης

Μέχρι και την σύνταξη της παρούσας έκθεσης, έχουν γίνει γνωστά μέσω δημοσιευμάτων στον καθημερινό τύπο περιστατικά που αφορούν τη λειτουργία των κοιμητηρίων του Δήμου Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, η διερεύνηση βρίσκεται ακόμα στην διαδικασία της Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (ΕΔΕ) και δεν έχουν γίνει γνωστά τα αποτελέσματα της Εξέτασης. Μέρος της ΕΔΕ αφορά την παράτυπη παράταση του χρόνου εκταφής με ενδεχόμενο δόλο για αποκόμιση προσωπικού οφέλους.

Η διαχείριση πόρων και η τήρηση των κανονισμών λειτουργίας είναι ζητήματα που αντιμετωπίζουν συχνά οι οργανισμοί και οφείλουν να τα επισκοπούν σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να γίνονται επικαιροποιήσεις και να εντοπίζονται αδυναμίες.

Για την καλύτερη και ταχύτερη αποφυγή καταστάσεων όπως αυτή που περιγράψαμε ανωτέρω, παραθέτουμε προτάσεις στρατηγικών αποφάσεων, βασισμένα σε γενικές αρχές αποτροπής της απάτης και διαφθοράς:

1. Εφαρμογή σύγχρονων μηχανογραφικών συστημάτων για την πρόληψη και έλεγχο

Τα μηχανογραφικά συστήματα μπορούν να αποτελέσουν βασικό μηχανισμό τόσο για την πρόληψη όσο και για την έγκαιρη ανίχνευση φαινομένων διαφθοράς. Η χρήση ψηφιακών εργαλείων διαχείρισης πόρων και διαδικασιών εξασφαλίζει αυξημένη διαφάνεια και λογοδοσία σε κάθε συναλλαγή και απόφαση. Στην προκειμένη περίπτωση, οι παράνομες πληρωμές για παράταση του χρόνου εκταφής θα μπορούσαν να αποτραπούν με την εγκατάσταση και εφαρμογή ειδικών ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου. Συνοπτικά, τα οφέλη από την εφαρμογή ενός σύγχρονου μηχανογραφικού συστήματος:

- Η παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο των θέσεων και των ετών παραμονής των θανόντων σε συγκεκριμένες θέσεις παρέχει τη δυνατότητα άμεσης ανίχνευσης οποιασδήποτε απόκλισης από τις καθορισμένες διαδικασίες, όπως η παράταση του χρόνου

εκταφής χωρίς νόμιμη αιτία ή οι πληρωμές οι οποίες δεν καταχωρούνται στο σύστημα, για την διατήρηση μιας θέσης. Οι κυριότερες πτυχές που αναδεικνύουν τη σημασία αυτής της λειτουργίας είναι:

α. Άμεση ανίχνευση αποκλίσεων:

Μέσω της χρήσης συστημάτων μηχανογράφησης, μπορεί να ελέγχεται με ακρίβεια η χρονική διάρκεια που ένας θανών παραμένει σε συγκεκριμένη θέση, σύμφωνα με τον ισχύον κανονισμό. Εάν παρατηρηθεί οποιαδήποτε μη φυσιολογική παράταση, μπορεί άμεσα να εντοπιστεί και να δρομολογηθούν οι κατάλληλοι έλεγχοι.

β. Ανάλυση δεδομένων για στοχευμένους ελέγχους:

Με τα δεδομένα που συλλέγονται από τα συστήματα αυτά, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να διενεργούν **στοχευμένους έκτακτους ελέγχους** σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις για αποκλίσεις. Για παράδειγμα, εάν κάποιος θανών παραμένει σε μια θέση για μεγαλύτερο διάστημα από το προβλεπόμενο χωρίς την ύπαρξη νόμιμης αιτίας, το σύστημα θα ενημερώνει τις αρχές για την ανάγκη διερεύνησης. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να αναλυθούν εύκολα και γρήγορα, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των ελέγχων.

γ. Διαφάνεια στις συναλλαγές:

Η διαφάνεια στις συναλλαγές διασφαλίζεται μέσω της αυτοματοποίησης των οικονομικών συναλλαγών, η οποία επιτυγχάνεται με τη χρήση σύγχρονων συστημάτων πληρωμών και καταγραφής. Αυτά τα συστήματα παρέχουν τη δυνατότητα για ακριβή καταγραφή και παρακολούθηση κάθε οικονομικής συναλλαγής που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της διαχείρισης των θέσεων ταφής και των σχετικών υπηρεσιών.

Συμπερασματικά, τα σύγχρονα μηχανογραφικά συστήματα όχι μόνο προσφέρουν ένα πλαίσιο για την πρόληψη της απάτης και της κακοδιαχείρισης, αλλά ενισχύουν και τη λογοδοσία των εμπλεκομένων. Ένας οργανισμός που υιοθετεί μηχανογραφικά εργαλεία δείχνει ότι επιδιώκει τη διαφάνεια, τη νομιμότητα και την εμπιστοσύνη, ενώ παράλληλα προστατεύει τα συμφέροντα του από περιπτώσεις κατάχρησης ή παρατυπιών.

II. Περιορισμός εξουσιών σε πρόσωπα κλειδιά

Όταν μια οντότητα εκχωρεί υπερβολικές εξουσίες σε ένα ή λίγα άτομα, αυξάνεται ο κίνδυνος κατάχρησης εξουσίας και παράνομων ενεργειών, δεδομένου ότι η έλλειψη εσωτερικού ελέγχου και διαχωρισμού αρμοδιοτήτων καθιστά δύσκολη την ανίχνευση ανάρμοστων ή και δόλιων πρακτικών. Η κατανομή αρμοδιοτήτων σε περισσότερα πρόσωπα, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ισχυρών ελεγκτικών μηχανισμών, είναι ένα θεμελιώδες εργαλείο για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας μέσα σε έναν οργανισμό.

Ειδικά σε καταστάσεις όπου οι αποφάσεις αφορούν σημαντικά ζητήματα, όπως οικονομικές συναλλαγές, διαχείριση πόρων ή άλλες κρίσιμες διαδικασίες, η διασπορά αρμοδιοτήτων διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις δεν λαμβάνονται μεμονωμένα, αλλά είναι αποτέλεσμα συνεργασίας και πολλαπλών επιπέδων ελέγχου. Αυτό το μέτρο, συνδυαστικά με τη χρήση

σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, ενισχύει την ικανότητα ενός οργανισμού να αποτρέπει περιπτώσεις κατάχρησης εξουσίας και να διασφαλίζει ότι κάθε ενέργεια είναι εύκολα ελέγξιμη.

3. ΠΔ 54/2018 – Νέο Λογιστικό Πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης

Το Προεδρικό Διάταγμα 54/2018, γνωστό και ως το «Νέο Λογιστικό Πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης», αποτελεί μια κομβική μεταρρύθμιση για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης των οικονομικών του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα. Η μεταρρύθμιση αυτή αντικατοπτρίζει τις σύγχρονες απαιτήσεις για διαφάνεια, αποδοτικότητα και καλύτερη διακυβέρνηση, αναβαθμίζοντας τις λογιστικές διαδικασίες και τα πρότυπα που εφαρμόζονται από τις δημόσιες υπηρεσίες.

Με την εισαγωγή του ΠΔ 54/2018, οι δημόσιες υπηρεσίες καλούνται να προσαρμοστούν σε ένα πιο σύνθετο, αλλά διαφανές πλαίσιο, που προάγει τη συνεπή και ακριβή οικονομική πληροφόρηση.

Ενδεικτικά, οι **πιο σημαντικές αλλαγές** είναι οι κάτωθι:

- 1)** Θέσπιση μητρώου παγίων με τρέχουσες αξίες.
- 2)** Αναγνώριση δικαιωμάτων χρήσης για μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία.
- 3)** Δημιουργία μητρώου οφειλετών και προσέγγιση της απομείωσης απαιτήσεων (πρόβλεψη επισφάλειας) με βάση σύγχρονες λογιστικές πολιτικές.

Για το στοιχείο 1, πρέπει να αναφέρουμε ότι για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στο νέο λογιστικό πλαίσιο πρέπει να ανατεθεί η διενέργεια φυσικής απογραφής, εκτίμησης της τρέχουσας αξίας και της ωφέλιμης ζωής των πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Δήμου. Όπως προαναφέραμε η φυσική απογραφή δεν έχει διενεργηθεί ποτέ καθολικά, αλλά δεδομένου ότι το πλαίσιο απαιτεί την αναπροσαρμογή της αξίας των στοιχείων κρίνουμε επιτακτικό η εργασία αυτή να γίνει ταυτόχρονα ώστε να μην αποδοθούν αξίες σε πάγια που δεν υπάρχουν ή δεν είναι σε λειτουργική κατάσταση.

Για το στοιχείο 3, εισέρχεται η έννοια της ενηλικίωσης υπολοίπων ως υποχρεωτικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της ενδεχόμενης απομείωσης ενός οφειλέτη. Για να είναι σε θέση μια οντότητα να ανταποκριθεί στη συγκεκριμένη απαίτηση πρέπει να προσαρμοστεί μηχανογραφικά ώστε η πληροφορία αυτή να λαμβάνεται αξιόπιστα και άμεσα. Σε αντίθετη περίπτωση, θα συνεχιστεί η προσεγγιστική τακτική για τον προσδιορισμό της απομείωσης απαιτήσεων η οποία όμως δεν είναι αποδεκτή από το νέο λογιστικό πλαίσιο.

Συμπερασματικά, για να επιτευχθεί η ομαλή μετάβαση του Δήμου στις νέες «συνθήκες», είναι απαραίτητο να γίνουν επενδύσεις τόσο στην «αναβάθμιση» των πληροφοριακών συστημάτων όσο και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του προσωπικού που θα χειρίζεται τις νέες λογιστικές απαιτήσεις. Ο ρόλος των πληροφοριακών συστημάτων είναι καθοριστικός για την επιτυχή εφαρμογή του ΠΔ 54/2018, καθώς η χρήση προηγμένων μηχανογραφικών λύσεων διασφαλίζει την ακριβή καταγραφή και παρακολούθηση των οικονομικών στοιχείων, ενώ επιτρέπει την ταχύτερη και πιο τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων.

4. Απογραφή παροχών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου

Με αφορμή την ενσωμάτωση στο Δήμο Θεσσαλονίκης τεσσάρων (4) νέων νομικών προσώπων σύμφωνα με τον Ν. 5056/2023, θεωρούμε σκόπιμο να αναφέρουμε ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί πραγματική καταγραφή του συνόλου των λειτουργικών παροχών που διαθέτει ο Δήμος. Τα έξοδα και τα ανταποδοτικά έσοδα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου αποτελούν μεγάλο μέρος των οργανικών εξόδων και εσόδων και θα πρέπει ο Δήμος να γνωρίζει τόσο τα ποσά με τα οποία επιβαρύνεται, όσο και τα ποσά που αναμένεται να εισπράξει. Συνιστούμε να συνταχθεί αναλυτικό μητρώο των ενεργών παροχών για τα ιδιόκτητα ακίνητα, για τα μισθωμένα ακίνητα και για τα ακίνητα τα οποία ο Δήμος εκμεταλλεύεται με σκοπό την είσπραξη μισθίου.

6. Επιτελική σύνοψη

Από τον έλεγχο που διενεργήσαμε στο Δήμο Θεσσαλονίκης, για την περίοδο 1.1 – 31.12.2023 η συνολική εκτίμησή μας, που προκύπτει βάσει των ανωτέρω και η οποία θα μπορούσε να συνοψισθεί στα εξής:

- Από τον έλεγχο που διενεργήσαμε, δεν προέκυψαν διαφορές όσον αφορά τη διαχείριση και την άσκηση αυτής, βάσει των διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν.3463/2006). Συγκεκριμένα, στο δείγμα των δικαιολογητικών που εξετάστηκε, διαπιστώθηκε ότι τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες. Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι ο Δήμος έχει συμμορφωθεί με τις κανονιστικές απαιτήσεις που αφορούν τη Διοίκηση, τη διαχείριση πόρων και τις οικονομικές συναλλαγές του. Επομένως, δεν εντοπίστηκαν αποκλίσεις ή παρατυπίες στη διαδικασία εφαρμογής των σχετικών κανονισμών, όπως ορίζονται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
- Η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος λογιστικής στο Δήμο υπήρξε επιτυχής, προσφέροντας ακριβή και διαφανή απεικόνιση των οικονομικών στοιχείων.

Ωστόσο, κατά την άποψή μας υπάρχουν ακόμα περιθώρια βελτίωσης, τα οποία έχουμε ήδη επισημάνει στις προτάσεις που προηγήθηκαν. Η Διοίκηση του Δήμου θα πρέπει να προσανατολιστεί προς την υλοποίηση αυτών των βελτιώσεων, ώστε να διασφαλίσει τη μέγιστη δυνατή αποδοτικότητα και ακρίβεια στη λογιστική διαχείριση.

- Στην έκθεση ελέγχου που ακολουθεί, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, παρουσιάζονται συνοπτικά τα ουσιώδη σφάλματα, τα οποία εντοπίσαμε, κατά τον έλεγχο μας, και τα οποία έχουν σημαντική επίδραση στις εν λόγω οικονομικές καταστάσεις. Αυτά τα θέματα αναδεικνύουν κρίσιμους παράγοντες και περιοχές που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, καθώς επηρεάζουν την εύλογη και από κάθε ουσιώδη άποψη, παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου.
- Όσον αφορά το επίπεδο οργάνωσης των μηχανισμών που σχετίζονται με το οικονομικό και διαχειριστικό κύκλωμα, η εκτίμησή μας είναι ότι αυτό βρίσκεται σε αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο. Ωστόσο, παρατηρούμε ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης, ειδικά σε

τομείς όπως οι υποδομές, η ροή πληροφόρησης και η τήρηση βελτιωμένων διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, κρίνεται απαραίτητη η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων τμημάτων του Δήμου. Η βελτίωση των εσωτερικών μηχανισμών και η διάχυση της πληροφορίας ανάμεσα στις υπηρεσίες είναι κρίσιμοι παράγοντες που θα ενισχύσουν τη συνολική διαχειριστική αποδοτικότητα και διαφάνεια. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι η εφαρμογή του ΠΔ 54/2018 βρίσκεται προ των πυλών, παρά την αναβολή ενός έτους και επηρεάζει σχεδόν το σύνολο της λειτουργίας του Δήμου.

Κλείνοντας την παρούσα έκθεση, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας προς το προσωπικό του Δήμου για την αгаστή συνεργασία και την πολύτιμη βοήθεια που μας παρείχαν κατά την εκτέλεση του ελεγκτικού μας έργου. Η συνδρομή τους υπήρξε καθοριστική για την ολοκλήρωση της διαδικασίας με αποτελεσματικότητα και ακρίβεια.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση, τόσο σε σχέση με το περιεχόμενο της έκθεσης, όσο και γενικότερα για ζητήματα που αφορούν την καλύτερη οργάνωση και διαχείριση των υποθέσεων του Δήμου.

7. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Θεσσαλονίκης

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης, οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2023, την κατάσταση αποτελεσμάτων και τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων, της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και το σχετικό προσάρτημα.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο της έκθεσής μας «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη», οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση του Δήμου Θεσσαλονίκης κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2023, και τη χρηματοοικονομική του επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Π.Δ. 315/1999 «Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής:

1. Στο κονδύλι «Δ.ΙΙ.1 Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών» περιλαμβάνονται και απαιτήσεις σε καθυστέρηση από προηγούμενες χρήσεις, συνολικού ποσού ευρώ 170.413.393,20 για τις οποίες η διενεργηθείσα απομείωση ποσού ευρώ 152.396.558,39, υπολείπεται της απαιτούμενης κατά ευρώ 11.803.237,57. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δεν έχει διενεργηθεί απομείωση επί των απαιτήσεων αυτών, κατά την εκτίμησή μας ποσού ευρώ 11.803.237,57. Λόγω του γεγονότος αυτού η αξία των απαιτήσεων από πελάτες και τα ίδια κεφάλαια εμφανίζονται αυξημένα κατά ευρώ 11.803.237,57 και τα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης αυξημένα κατά ευρώ 1.607.237,57 και ευρώ 10.196.000 αντίστοιχα.
2. Στο κονδύλι του Παθητικού «Α.ΙΙ.4. Επιχορηγήσεις επενδύσεων», ποσού ευρώ 89.918.486,78, περιλαμβάνονται επιχορηγήσεις που δεν αντιπαραβάλλονται με συγκεκριμένα πάγια στοιχεία, λόγω της έλλειψης αναλυτικής παρακολούθησης των επιχορηγήσεων ανά πάγιο στοιχείο για τις χρήσεις πριν το 2010. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη εφικτό να ελέγξουμε την ορθότητα του υπολογισμού των αναλογουσών αποσβέσεων επιχορηγήσεων που έπρεπε να ωφελήσουν τα αποτελέσματα της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων, συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ενδεχόμενη ωφέλεια στα αποτελέσματα της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων και για την ενδεχόμενη μείωση του κονδυλίου του Παθητικού «Α.ΙΙ 4. Επιχορηγήσεις επενδύσεων». Η όποια μείωση του εν λόγω κονδυλίου θα

συνοδεύονταν από αντίστοιχη αύξηση του κονδυλίου του Παθητικού Α.IV «Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων εις νέο».

3. Στο κονδύλι του Παθητικού «B.2. Λοιπές Προβλέψεις», ποσού ευρώ 17.737.877,53, περιλαμβάνεται πρόβλεψη «για μη απόδοση κρατήσεων υπέρ τρίτων (1999 – 2008) βάση της υπ' αριθ. 16/2016 Υπ. Οικ.» ποσού ευρώ 6.976.839,80 η οποία έχει σχηματισθεί σε προηγούμενες χρήσεις και αφορά οφειλή συνολικού ύψους 25,2 εκ. € περίπου. Για τη συγκεκριμένη υπόθεση εκκρεμεί η έκδοση οριστικής δικαστικής απόφασης καθώς ο Δήμος Θεσσαλονίκης έχει ασκήσει ένδικα μέσα από την ημερομηνία αρχικής βεβαίωσης. Από τον έλεγχο μας δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με το ύψος της συνολικής πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται για ενδεχόμενες υποχρεώσεις που πιθανολογείται να προκύψουν σε βάρος του Δήμου.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από τον Δήμο, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη παράγραφο 4 επί του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται το θέμα της κατάργησης των Ν.Π.Δ.Δ.. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλα Θέματα

1. Οι οικονομικές καταστάσεις του Δήμου για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 15 Νοεμβρίου 2023 έκθεση ελέγχου με γνώμη με επιφύλαξη.
2. Η ανάθεση του ελέγχου έγινε μεταγενέστερα της ημερομηνίας απογραφής των αποθεμάτων και συνεπώς δεν παρευρεθήκαμε στη φυσική απογραφή αυτών κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Ευθύνες της Διοίκησης επί των οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Π.Δ. 315/1999 "Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης", όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Δημοτικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας του Δήμου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα ειδικά θέματα που αφορούν οντότητες του δημοσίου τομέα και σχετίζονται με τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Δήμου.

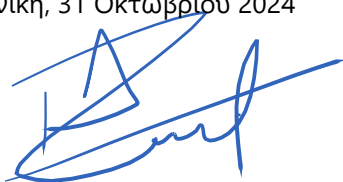
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

- α)** Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοιχία του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης της Οικονομικής Επιτροπής προς το Δημοτικό Συμβούλιο με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για το Δήμο Θεσσαλονίκης και το περιβάλλον του, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης της Οικονομικής Επιτροπής, εκτός από τις επιπτώσεις θεμάτων που περιγράφονται στην παράγραφο «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη» της έκθεσης ελέγχου.

Θεσσαλονίκη, 31 Οκτωβρίου 2024

Δημήτριος Νικ. Γεωργιάδης
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 59421

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

© **ΣΟΛ Crowe**

Η «**ΣΟΛ Α.Ε.**» και η «**ΣΟΛ Συμβουλευτική Α.Ε.**» είναι μέλη της **Crowe Global**, με έδρα την Ελβετία. Η κάθε εταιρεία μέλος της **Crowe Global** αποτελεί μία ξεχωριστή και ανεξάρτητη νομική οντότητα. «**ΣΟΛ Α.Ε.**» και η «**ΣΟΛ Συμβουλευτική Α.Ε.**» καθώς και οι θυγατρικές τους δεν είναι υπεύθυνες ή υπόχρεες για οποιοσδήποτε ενέργειες ή παραλείψεις της **Crowe Global** ή οποιουδήποτε άλλου μέλους της **Crowe Global**.